

Jedna Banka Jedan UniCredit

2017

Godišnji izvještaj

Banka za sve što
vam je važno.

 UniCredit Bank Banja Luka

Banka za sve što
vam je važno.

UniCredit Bank Banja Luka

Jedna banka, jedan UniCredit

Mi smo jedna jednostavna i uspješna panevropska komercijalna banka, sa potpuno ugrađenim segmentom Korporativnog i investicionog bankarstva, te svojoj širokoj bazi od 25 miliona klijenata stavljamo na raspolaganje jedinstvenu mrežu banaka u zapadnoj, centralnoj i istočnoj Evropi. Naša strategija je dugoročna. Transformišemo Grupu kroz odlučne mjere za postavljanje temelja za budućnost, mijenjajući način na koji radimo kako bismo predvidjeli srednjoročni razvoj svojih klijenata. Sve što radimo usmjereno je na to da UniCredit postane pravi panevropski pobjednik.

Sadržaj

Obraćanje predsjednika Uprave Banke	4
O UniCredit Grupi	7
Strategija za naredni period	7
Makroekonomsko okruženje	9
Opis poslovanja	11
Karta mreže filijala	11
Pregled poslovnih segmenata	12
Finansijski pregled poslovanja Banke	14
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	19
Izveštaj nezavisnog revizora	23
Finansijski izvještaji	25
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2017.	26
Napomene uz finansijske izvještaje	31
Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31.12.2017.	107

Obraćanje predsjednika Uprave Banke

“Smatram da je dobrom rezultatu najviše doprinijela pozitivna radna i timska energija koja je postala zaštitni znak ove banke.”

Gordan Pehar

Predsjednik Uprave Banke

Poštovani klijenti, akcionari, zaposleni i partneri...

Iza nas je još jedna uspješna poslovna godina, u kojoj smo uspjeli opravdati ulogu tržišnog lidera i istovremeno nastaviti intenzivan trend rasta.

Tako je Banka poslovnu 2017. godinu završila sa rezultatima koji su iznad planiranih veličina i tržišnog prosjeka, sa dobiti od 25,8 miliona BAM, aktivom od 1,48 milijarde BAM i kapitalom od 201 milion BAM, čime smo potvrdili svoju poziciju sistemski važne finansijske institucije na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Naša čvrsta opredijeljenost da očuvamo dugoročnu stabilnost i održivost odražava se kroz snažnu kapitalnu poziciju Banke (stopa adekvatnosti 19,1%), kreditni portfolio sa niskim udjelom loših kredita (7,5%) i visokom pokrivenošću loših kredita rezervisanjima (89,4%), te dobro uravnoteženim bilansom stanja i adekvatnim nivoom likvidnosti u svakom trenutku. Dobrom rezultatu doprinio je i kontinuirani rast kreditne aktivnosti prema fizičkim i pravnim licima (bruto krediti +4,6% g/g), kao i rast depozita klijenata (+9,3% g/g).

Osim toga, tokom 2017. godine Banka je još snažnije nastavila sa primjenom novih tehnologija i usmjeravanjem klijenata sa tradicionalnih na digitalne kanale prodaje, tako smo prateći najnovije trendove u domenu digitalnog poslovanja povećali broj aktivnih korisnika usluge mobilnog bankarstva (m-bank), za tri puta g/g. Istovremeno, nastavili smo sa unapređenjem kvalitete usluge u filijalama stavljanjem u funkciju redomata (q-management), kako bismo efikasnije upravljali vremenom i gužvama i tako uticali na rast zadovoljstva klijenata.

Pored svega navedenog, smatram da je dobrom rezultatu najviše doprinijela pozitivna radna i timska energija koja je postala zaštitni znak ove banke, te motivisani i kompetentni radnici, s visokim osjećajem predanosti radu i pripadnosti Banci i UniCredit Grupi, zbog čega je naša banka prema rezultatima istraživanja organizacione klime, zauzela vodeće mjesto u svom segmentu. Faktori koji su uticali na ove pokazatelje su: čvrsta korporativna kultura, otvorena međusobna komunikacija, podržavanje promjene radnih mjesta u okviru Banke, programi razvoja zaposlenih, zajednički pristup evaluaciji, te kontinuirana posvećenost top menadžmenta unapređenju zaposlenih.

Tokom 2017. godine završili smo i sa formalnim kompletiranjem tima prve linije rukovođenja, tako da smo i kadrovski ušli spremni u novu poslovnu godinu. Imenovanja na rukovodećim pozicijama u poslovnom području Maloprodaje, Podrške poslovanju, Interne revizije i Praćenja usklađenosti, koja su završena tokom prošle godine ponovo potvrđuju da smo sposobni unutar svoje strukture razvijati kvalitetne radnike i rukovodioce, promovišući na taj način proaktivnost i mobilnost, kako između različitih organizacionih dijelova, tako i unutar Grupe kojoj pripadamo.

Pripadnost UniCredit Grupi pruža nam konstantno i nove prilike za razvoj proizvoda i usluga. Putem platforme za razmjenu ideja i najboljih praksi dobili smo mogućnost pristupa najboljim praksama iz drugih banaka naše Grupe, tako smo tokom 2017. godine uspješno primijenili nekoliko novih proizvoda u području Maloprodaje.

Uz kontinuirano stabilnu poslovnu aktivnost, te osvježeni u kadrovskom smislu, tokom 2017. godine bili smo posvećeni i drugim poboljšanjima kvaliteta usluge uvodeći novi servisni model u radu Maloprodaje, te skraćujući vrijeme isplate kredita, ali i prilagođavajući izgled i funkcionalnost naših filijala standardima filijala budućnosti...

Novi programi i partnerstva takođe su obilježili godinu iza nas. Tako smo u saradnji sa fakultetima pokrenuli program "Prva velika šansa" i time dali priliku talentovanim studentima da apliciraju za stručnu plaćenu praksu u Banci, uz mogućnost zaposlenja, što je rezultiralo velikim interesovanjem studenata za program, a na kraju i zaposlenjem za nekoliko njih.

Istovremeno, realizovali smo i prvu veliku donatorsku aktivnost u okviru programa "Stvarno dobro m-bank", te sagradili i poklonili na korišćenje dječije igralište sa inkluzivnim karakterom, u jednom od najvećih banjalučkih naselja.

Pa ipak, novih prilika za unapređenje uvijek ima... Upravo slušajući vas, naše klijente i zaposlene u svim poslovnim područjima svjesni smo da još snažnije treba da nastavimo sa primjenom najboljih praksi, uz propitivanje, pojednostavljivanje i unapređivanje postojećih procesa, a sa više vremena za klijente.

Automatizacija i digitalizacija su naša budućnost, kao i spremnost na promjene i rad u multifunkcionalnim timovima, stoga ćemo težiti da budemo prvi u razvoju i inovacijama, kao što smo prvi po rezultatima. A sve to uz konstantan podsticaj razvoja zaposlenih i pozitivnu timsku energiju i duh.

Želim da u 2018. godini, nastavimo s njegovanjem visokih poslovnih i moralnih standarda, kulture otvorene i transparentne komunikacije, te da sa pozitivnom energijom u odličnom radnom okruženju nastavimo rušiti prodajne rekorde. Na tom putu uspjeha, želim da se uvijek držimo naših pet osnovnih principa: klijenti na prvom mjestu, razvoj zaposlenih, saradnja i sinergija, upravljanje rizicima, izvršenje i disciplina, koji su temelj za sve ono što radimo i trebamo raditi. To su stubovi zajedničke kulture „Jedna Banka – Jedan UniCredit“, naša najveća prednost u odnosu na druge banke i ono po čemu smo sada već i prepoznatljivi na tržištu.

Stoga, u ime Uprave Banke koristim priliku da zahvalim našim klijentima, akcionarima, poslovnim partnerima i zaposlenima na povjerenju i nesebičnom zalaganju, uz optimistično i čvrsto obećanje da uspješan poslovni rezultat neće izostati ni u godini koja je pred nama.

S poštovanjem,

Gordan Pehar
Predsjednik Uprave Banke

Banka za sve što Vam je važno

U ovom dobu neprestanih promjena, klijenti traže kompanije kojima mogu vjerovati i koje mogu odigrati značajnu pozitivnu ulogu u njihovom svakodnevnom životu. UniCredit ima jednostavan i uspješan panevropski model komercijalnog bankarstva, koji isporučuje relevantna rješenja za stvarne potrebe i želje današnjih klijenata.

O UniCredit Grupi

UniCredit je snažna panevropska grupacija sa jednostavnim modelom komercijalnog bankarstva, sa klijentom u fokusu kako u maloprodaji, tako i u korporativnom i investicionom bankarstvu. Putem svoje mreže lokalnih banaka, UniCredit u zapadnoj, srednjoj i istočnoj Evropi svakodnevno uslužuje 25 miliona klijenata.

UniCredit nudi lokalnu stručnost i međunarodnu širinu djelovanja, prati i podržava svoje klijente širom svijeta pružajući im pristup vodećim bankama na 14 ključnih tržišta i još 18 svjetskih država.

Evropska poslovna mreža UniCredita obuhvata Italiju, Njemačku, Austriju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Hrvatsku, Češku, Mađarsku, Rumuniju, Rusiju, Srbiju, Slovačku, Sloveniju i Tursku.

Temeljne vrijednosti i vizija

Poslovanje UniCredita zasnovano je na „Pet temeljnih vrijednosti“ i viziji „Jedna Banka, jedan UniCredit“.

Naš prvi prioritet, svakog trenutka i svakog dana, jeste da pružimo uslugu klijentima i to najbolje što možemo (**Klijenti na prvom mjestu**). Kako bismo to činili, oslanjamo se na kvalitet i predanost naših ljudi (**Razvoj zaposlenih**), kao i na našu sposobnost da sarađujemo i ostvarujemo sinergiju kao „Jedna Banka, jedan UniCredit“ (**Saradnja i sinergija**). Pri tom, preuzimamo pravu vrstu rizika (**Upravljanje rizikom**), dok smo istovremeno disciplinovani u izvršavanju svoje strategije (**Izvršenje i disciplina**).

Strategija za naredni period

U sveukupnom konstantno izazovnom ekonomskom okruženju, u ostvarivanju strategije Grupe ključne strateške inicijative za Centralnu i Istočnu Evropu će biti sljedeće:

- jačanje i optimizacija kapitala,
- dalje unapređenje kvaliteta portfolija,
- transformacija našeg operativnog modela poslovanja, jačajući fokus na klijenta uz pojednostavljenje naših proizvoda i usluga,
- jačanje i maksimiziranje vrijednosti zasnovanih na strategiji odnosa sa klijentima, te
- uspostavljanje jednostavnih, ali jakih upravljačkih struktura, s ciljem osiguravanja dosljednosti u efikasnosti i odgovornosti kroz cijelu Grupu.

Strategija naše Banke u narednim godinama biće usmjerena na očuvanje i jačanje kapitalne osnove i samoodrživosti, unapređenje i prilagođavanje proizvoda i usluga savremenim potrebama klijenata, a na prvom mjestu transformaciju tradicionalnih kanala usluge na digitalne, te očuvanje pozicije Banke kao značajne i važne finansijske institucije na tržištu na kojem posluje.

Jačanje i optimizacija kapitala

Nakon povećanja kapitala za 13 milijardi EUR, potvrdili smo svoj cilj za 2019. godinu za omjer kapitala CET1 iznad 12,5 % uz puno opterećenje, kao i stvaranje organskog kapitala, koji će u potpunosti apsorbirati očekivane regulatorne zahtjeve: naša pozicija kapitala je jača i usklađena je sa najboljima u klasi Globalno sistemski značajnih finansijskih institucija (G-SIFIs).

Makroekonomsko okruženje

Nakon vrlo izazovne političke i ekonomske 2016. godine, globalno okruženje 2017. godine bilježi povoljne trendove. U regiji Srednje i Istočne Evrope rast je dobio dalji podsticaj, uz rast izvoza, oporavak kredita i snažnu domaću potražnju. Zapravo, 2017. mogla bi biti najbolja godina za globalnu ekonomiju od finansijske krize.

U 2017. godini, međunarodna rejting agencija Standard and Poor's potvrdila je kreditni rejting za Bosnu i Hercegovinu, B sa stabilnim izgledom. Ocjena se temelji na činjenici da je fiskalni deficit održiv, uprkos kašnjenju sredstava iz Proširenog aranžmana s Međunarodnim monetarnim fondom, s obzirom na to da ekonomija zemlje ima umjereni rast.

Rast vanjske i domaće potražnje za BiH tokom 2017. godine značio je i bitan rast ekonomskih aktivnosti. Perspektive rasta bile su predmet nekoliko korekcija (uz značajne korekcije od strane Agencije za statistiku BiH za rast BDP-a za 2016. godinu sa 2,1% na 3%), ali realni rast BDP-a mogao bi dosegnuti 2,8% u 2017. godini, što je malo ispod početno planiranog s obzirom na slabo ostvarenje prva dva kvartala 2017. godine, dijelom zbog nepovoljnih vremenskih uslova i smanjenja proizvodnje električne energije. U drugom polugodištu se očekuje ubrzaniji rast pa samim tim i dalje jačanje ekonomije.

Izvoz je bio glavni pokretač rasta u 2017. godini. Izvoz robe bilježi dvocifrene stope rasta već početkom godine, dok je u decembru ostvarena stopa rasta od +17,4% u odnosu na kraj 2016. godine. U istom periodu, izvoz u zemlje EU iznosio je 7,9 milijardi BAM, što je za 16,8% više nego u istom periodu 2016. godine. Izvoz u zemlje CEFTA iznosio je 1 milijardu 790 miliona BAM, što je 28,5% više nego u istom periodu 2016. Povećanje se bilježi u gotovo svim industrijskim sektorima, uz rast izvoza električne energije za +44% i prerađivačke industrije za +16%.

Dok su prethodne godine bile obilježene deflacijskim kretanjima, prvenstveno uslovljeno cijenama uvoznih energetske proizvoda, indeks potrošačkih cijena u 2017. godini je dosegao pozitivne vrijednosti od 1,3% na godišnjem nivou, što je djelimično rezultat i povećane cijene energije.

I dalje se nastavljaju pozitivni trendovi na tržištu rada. Stopa nezaposlenosti se smanjuje, uz smanjenje ukupnog broj aktivnih stanovnika, dijelom i kao rezultat migracija. Pozitivni trendovi odrazili su se na povećanje stope zaposlenosti, povećanje neto plate i povećanje bruto plate. Stopa nezaposlenosti se nakon dužeg perioda spustila na nivo ispod 40%, ali je još na neprihvatljivo visokom nivou. Stopa nezaposlenosti po ILO metodologiji koja je objavljena tokom 2017. godine, iznosila je 20,5%. Realni raspoloživi dohodak povećava se na temelju poboljšanja tržišta rada i povećanja plata.

Zahvaljujući rastu raspoloživog dohotka i niskih stopa potrošačkih cijena, lična potrošnja je značajno ubrzana. Povećana privatna potrošnja vidljiva je i u povećanom uvozu. Uvoz iz zemalja Evropske unije iznosio je 11,1 milijardi BAM, što je za 10,7% više nego u istom periodu prošle godine, dok je uvoz iz zemalja CEFTA iznosio 2,3 milijardi BAM, što je 12,1% više nego u istom periodu prošle godine.

Deficit tekućeg računa vjerovatno će biti povećan s obzirom na rastuću domaću potražnju, a imajući u vidu veliku zavisnost od privrednog uvoza i prognozirano ubrzanje lične potrošnje i rasta investicija. Očekuje se da će se deficit, nakon smanjenja na -5% BDP-a 2017. godine, porasti u narednoj godini nakon što uvoz dodatno ojača. U 2017. godini deficit bi bio i veći, ali je ublažen značajnim povećanjem priliva iz inostranstva i snažnim povećanjem turističkog sektora tokom 2017. godine. Turizam se pozicionira kao važan sektor u BiH, s porastom broja dolazaka i noćenja turista u zemlji, te s dobrim izgledima za dalji rast.

Ipak, važan faktor ekonomskog rasta, investiciona aktivnost, ostao je slab, što je dokazano padom indeksa građevinskih radova od 1,4% u prvih devet mjeseci 2017. godine, dok je izgradnja stambenih zgrada porasla za 4% na godišnjem nivou. Dakle, smanjenje je zabilježeno na projektima niskogradnje, koji su u velikoj mjeri zavisni od infrastrukturnih projekata, a koji su uglavnom finansirani inostranim sredstvima.

Iako je Prošireni aranžman odobren od strane Međunarodnog Monetarnog Fonda u 2016. godini, isplate su suspendovane tokom 2017. godine zbog propusta u dogovorenim prioritetima i propisanim rokovima. Na svom posljednjem sastanku u decembru 2017. godine, Međunarodni Monetarni Fond i vlasti Bosne i Hercegovine postigli su sporazum da se preporuči završetak prve revizije u sklopu programa, što je i učinjeno u februaru 2018. godine, kada je Međunarodni Monetarni Fond odobrio isplatu sredstava u iznosu od 63,4 miliona SDR ili 74,6 miliona EUR.

Ukupni javni dug kao postotak procijenjenog BDP-a u prvom polugodištu 2017. iznosio je oko 37%, s obzirom na rast BDP-a i nepostojanje inostranih fondova prvenstveno od Međunarodnog Monetarnog fonda. U nedostatku tih sredstava, a da bi se zadržala fiskalna ravnoteža, vlade Republike Srpske i Federacije BiH imale su nova izdanja trezorskih zapisa tokom 2017. godine u ukupnom iznosu od 403 miliona BAM (od čega Republika Srpska 143 miliona BAM, Federacija BiH 260 miliona BAM) i 253 miliona BAM obveznica (od čega Republika Srpska 223 miliona BAM, Federacija BiH 30 miliona BAM).

Očekivanja za 2018. godinu

Očekuje se da će snažan izvoz i lična potrošnja ostati ključni pokretači rasta i u 2018. godini u Bosni i Hercegovini. Oživljavanje investicija, koje su uglavnom investicioni projekti finansirani iz inostranstva, trebalo bi da bude potkrijepljena najavljenim predviđenim isplatama sredstava Međunarodnog Monetarnog fonda. Potencijalni rizici za opštu povoljnu prognozu uglavnom se odnose na krhku političku stabilnost zemlje i činjenicu da je 2018. izborna godina, koju obično karakteriše otežani proces odlučivanja.

Bankarski sektor u 2017. godini

Tokom 2017. godine nije bilo promjena u broju banaka na tržištu. Ukupni broj od 23 banke zadržan je u trećem kvartalu 2017. godine s ukupnom aktivom od 26 milijardi BAM, što je porast od 5,6% u odnosu na isti period prošle godine, prvenstveno zbog rasta kredita klijentima.

Struktura sektora nije značajno promijenjena. Samo dvije banke na tržištu imaju ukupnu aktivu preko 4 milijarde BAM, dok njih 8 ima aktivu veću od 1 milijarde BAM. Broj zaposlenih u bankarskom sektoru je blago porastao u trećem kvartalu 2017. godine na 9.640 (+0,6% g/g), dok je broj poslovnica smanjen na 844.

Stabilnost bankarskog sektora je još jednom potvrđena kroz dobar nivo kapitalizacije od 15,6% u trećem kvartalu 2017. godine i visoku likvidnost vidljivu u slobodnim sredstvima kod Centralne banke iznad visine obavezne rezerve. U 2017. godini bankarski sektor Bosne i Hercegovine se novim regulatornim okvirom dodatno približio regulatornim zahtjevima EU, prvenstveno kroz usvajanje novog Zakona o bankama, te uvodeći nove odluke, uputstva, smjernice i izvještaje, poput Internog procesa procjene adekvatnosti kapitala u banci, Plana oporavka banke i bankarske grupe, Upravljanje kamatnim rizikom i sl.

Prema posljednjim dostupnim agregiranim izvještajima agencija za bankarstvo, bankarski sistem Bosne i Hercegovine je u septembru 2017. godine ostvario dobit prije poreza od 327 miliona BAM, što je porast od +48% u odnosu na isti period prethodne godine. Porast profitabilnosti je prvenstveno rezultat preokreta u rezultatima poslovanja nekoliko banaka koje su u prethodnim godinama poslovale sa značajnim gubicima. Ali bez obzira na te efekte, možemo reći da bankarski sektor bilježi poboljšanje pokazatelja profitabilnosti i efikasnosti. S obzirom na to da su tržišne stope i dalje u negativnom kretanju i stvaraju pritisak na kamatne marže, porast prihoda je uglavnom generisan iz nekamatnih prihoda, gdje su banke novim naknadama i cijenama uspjele nadoknaditi pad kamatnog prihoda i time poboljšati omjere profitabilnosti i efikasnosti. Dvije najveće banke na tržištu čine 47% ukupno ostvarene dobiti prije poreza u devet mjeseci 2017. godine.

Godina je obilježena poboljšanom aktivnošću kredita sa rastom od 6,5% u odnosu na kraj 2016. godine. Dugoročni krediti porasli su tokom 2017. godine u oba segmenta. Krediti fizičkih lica nastavljaju sa rastućim trendom koji doseže stopu rasta od 6,6% u poređenju sa krajem 2016. godine. Nakon dugog perioda krediti pravnim licima zabilježili su stopu rasta od 6,4%. Krediti privatnim preduzećima zabilježili su najznačajniji porast od 6,7% u odnosu na kraj 2016. godine. Krediti državnim i javnim preduzećima porasli su samo 2,5%. Dvije najveće banke čine 31% ukupnog kreditnog portfolija sektora.

Udio neprihodujućih kredita i dalje je na visokom nivou uz konstantni trend poboljšanja, te je dostigao nivo od 10,7% u trećem kvartalu 2017. Entitet Republike Srpske i dalje ima veći udio neprihodujućih kredita od 11,4%, dok udio neprihodujućih kredita u ukupnim kreditima u Federaciji BiH iznosi 10,5%. Prodaja portfolija neprihodujućih kredita tokom 2017. godine takođe ima pozitivan efekat na ukupni agregirani udio neprihodujućih kredita tržišta.

Uprkos niskim kamatnim stopama na depozite, volumeni depozita fizičkih lica dostižu rekordne iznose sa više od 11 milijardi BAM na kraju godine i stopom rasta od +5,7%. U segmentu Pravnih lica tokom 2017. godine depoziti države imaju najveću stopu rasta od 29,5%, dijelom i zbog klirinškog duga uplaćenog Bosni i Hercegovini od strane Rusije, a dijelom i zbog izdavanja hartija od vrijednosti. Depoziti privatnih preduzeća porasli su za 19,4% u odnosu na kraj 2016. Ukupni depoziti klijenata premašili su ukupan iznos kredita za više od 1,4 milijardi BAM, a odnos kredita i depozita je smanjen na 93%.

Prosječni iznos obavezne rezerve zabilježio je porast u odnosu na prethodnu godinu. Hartije od vrijednosti u bilansima banaka u BiH na kraju septembra 2017. godine iznosile su 1,9 milijardi BAM što predstavlja povećanje od 6% u odnosu na kraj 2016. Većina povećanja odnosi se na ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdale Federacija BiH i Republika Srpska.

Očekivanja za 2018. godinu

Očekuje se da će profitabilnost sektora tokom godina biti poboljšana, s obzirom na to da su se neke banke konačno oporavile od gubitaka. Nastavak reformi koji bi mogao omogućiti ekonomsko ubrzanje i poboljšanje cjelokupnog tržišta rada, kao i oživljavanje infrastrukturnih projekata u zemlji, važan su preduslov razvoja bankarskog sektora. Rizik se nastavlja i u činjenici da je 2018. izborna godina, kada se infrastrukturni projekti mogu vrlo lako prolongirati.

Opis poslovanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je licencirana poslovna banka sa sjedištem u Banjoj Luci, u Bosni i Hercegovini.

Kao pravni sljedbenik prve banke izgrađene na ovom području „Privilegovane zemaljske banke za BiH - Filijala Banja Luka“ osnovane 1910. godine, UniCredit Bank a.d. Banja Luka u svojim temeljima ima najdužu tradiciju bankarskog poslovanja u Bosni i Hercegovini. U istoriji dužoj od 107 godina, ova banka je prošla kroz nekoliko različitih transformacija i uspješno poslovala u različitim pravnim i organizacionim oblicima.

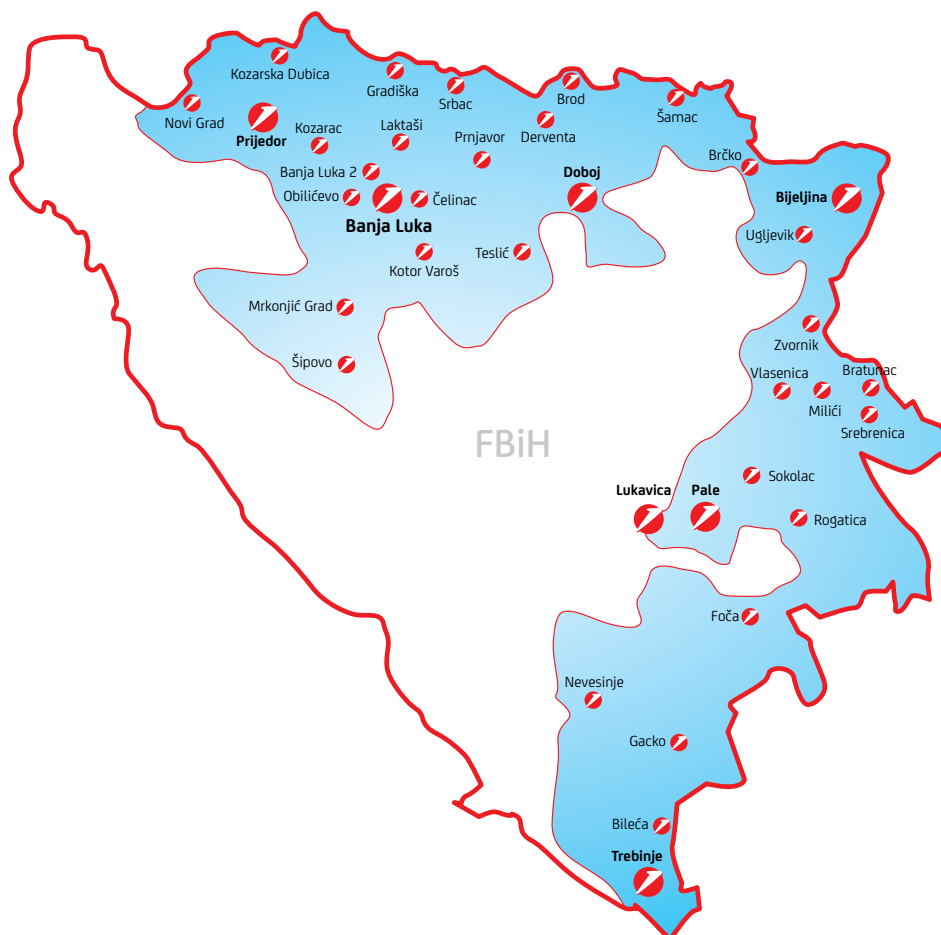
Banka pruža potpunu ponudu finansijskih usluga pravnim i fizičkim licima u Republici Srpskoj, jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini. Set bankarskih usluga koje pruža Banka uključuje poslove sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima, korporativno i investiciono bankarstvo, poslovanje sa finansijskim institucijama i javnim sektorom, te međunarodno poslovanje.

Banka aktivno učestvuje u implementaciji novih, razvojnih projekata u bankarskom sektoru i svojim angažmanom doprinosi promovisanju inovativnog pristupa tržištu, transparentnom komuniciranju, primjeni najviših standarda u izvještavanju i razmjeni znanja i iskustava stečenih kroz bogato iskustvo i pripadnost UniCredit Grupi.

Oslanjajući se na snagu UniCredit Grupe, a uzimajući u obzir specifičnosti lokalnog tržišta, mi obezbjeđujemo integrisani pristup rješenjima, poboljšavamo kvalitet naših proizvoda i usluga, povećavamo efikasnost i nastojimo omogućiti lakoću u poslovanju našim klijentima. Dugoročni i partnerski poslovni odnos s našim klijentima, te podrška razvoju naše privrede, kroz projekte od javnog značaja, ostaju i dalje osnovni prioriteti našeg poslovanja.

S fokusom na konstantno poboljšanje našeg poslovnog modela i naših proizvoda, ostajemo posvećeni i bliski našim klijentima, s ciljem da zajedno postignemo što bolje poslovne rezultate.

Karta mreže filijala

Pregled poslovnih segmenata

Segment Maloprodaje

Organizacija

Segment Maloprodaje nudi široku lepezu proizvoda i usluga, kroz područje porodičnog i preduzetničkog bankarstva, a putem mreže filijala i kroz direktne kanale distribucije.

Poslovna mreža Banke podijeljena je u 6 regija, koje su dalje podijeljene na filijale i agencije locirane širom Republike Srpske i u Brčko Distriktu, sa ukupno 37 organizacionih jedinica na kraju 2017. godine.

Maloprodaja u svom portfoliju broji više od 138 hiljada aktivnih klijenata u okviru segmenta fizičkih lica i preduzetnika.

Poslovne aktivnosti u 2017. godini

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera, te je zahvaljujući tome Banka tokom 2017. godine zabilježila rast volumena kredita i depozita u segmentu Maloprodaje.

Volumen kredita Maloprodaje raste u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 493,3 miliona BAM sa krajem 2017. godine, uz napomenu da su svi ključni indikatori kvaliteta portfolija poboljšani. Glavni pokretač ovog rasta su bili novi nenamjenski krediti prilagođeni potrebama klijenata i zahtjevima tržišta. Tržišno učešće u kreditima fizičkih lica iznosi 20,2% u Republici Srpskoj i 5,2% u BiH s krajem septembra 2017.

Usljed jačanja povjerenja klijenata u Banku, depoziti klijenata Maloprodaje su povećani do 441,0 miliona BAM na kraju 2017. godine. Tržišno učešće u depozitima fizičkih lica iznosi 11,9% u RS i 3,3% u BiH zaključno s krajem septembra 2017.

Razvoj proizvoda Banke je nastavljen u 2017. godini primarno u području kartičnih proizvoda (implementirana su 3 nova proizvoda: debitna kartica vezana za devizni račun; instant kartica koja je dostupna klijentu u momentu otvaranja računa i dopunjiva kartica) i direktnih kanala, što je preduslov za migraciju poslovanja prema kanalima prodaje (m-bank, e-banking, ATM's, POS, td.), koja će nam omogućiti da pružimo uslugu na brži i jednostavniji način našim klijentima, u skladu sa potrebama modernog doba.

Digitalizacija i jačanje direktnih kanala prepoznato je kao jedan od ključnih pravaca razvoja, u čemu značajno mjesto zauzima i mobilno bankarstvo.

Savremene tehnologije pružaju nam mogućnost da putem mobilnog telefona pristupimo svom računu u Banci i izvršimo željene transakcije, u bilo koje vrijeme i sa bilo kojeg mjesta, čime samo bankarstvo poprima karakteristike globalnog.

Tokom 2017. godine smo implementirali i Modula paket, u okviru kojeg nudimo klijentima mogućnost da kreiraju paket u skladu sa vlastitim potrebama.

U cilju unapređenja i ubrzanja kreditnog procesa, 2017. godine uveli smo novu "Consumer finance" aplikaciju za odobravanje i plasiranje kredita. "Consumer finance" aplikacija obezbjeđuje mnoštvo unapređenja procesa koje je rezultiralo sa pojednostavljenjem samog procesa odobravanja kredita te skraćenje vremena za odgovor klijentu.

Tokom 2017. godine Banka je bila aktivna u promociji proizvoda Banke putem različitih kampanja, gdje izdvajamo:

- „Stvarno dobro mobilno bankarstvo“ (naša banka izdvaja 10% od naknada od transakcija putem „m-bank“, u korist našeg društveno odgovornog projekta) - cilj projekta je pružiti zajednici, čiji smo sastavni dio, posvećenost i podršku, te učiniti nešto zaista dobro što će ostati kao naš doprinos zajednici. Izgradnja dječijih igrališta i uljepšavanje osnovnih škola biće naš način sprovođenja ovog programa. U saradnji sa gradovima i opštinama u Republici Srpskoj, Banka će obezbijediti djeci nova mjesta za igru. Oslikavanjem murala ostvarićemo saradnju sa Akademijom likovnih umjetnosti i osnovnim školama, čime ćemo pružiti podršku njihovom radu i učiniti nešto novo i drugačije;
- U saradnji sa partnerima naša banka je nastojala pored promocije proizvoda, promovisati i druge dobre životne navike kod naših postojećih i novih klijenata. Tako smo tokom ljetnih mjeseci u okviru različitih kampanja („Zdrave ljetne navike“, „Zdravi ljetni popusti“) omogućili besplatno vježbanje na otvorenom za naše sugrađane s ciljem podsticanja na zdrav i aktivan život;
- Tokom decembra 2017. godine naša banka je organizovala nagradnu igru kao i popuste kod naših poslovnih partnera za korisnike UniCredit MasterCard kartica.

Naša banka, zajedno sa sestrinskom UniCredit Bank d.d. Mostar, i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), u 2017. godini, su potpisale nove ugovore, s ciljem finansiranja projekata energetske efikasnosti. Kreditnim proizvodima iz ove kreditne linije, UniCredit u BiH i EBRD prepoznali su važnost i potrebu investiranja u energetske efikasnost domaćinstava koja su ujedno i jedni od najvećih potrošača energije. Stoga su krediti iz ove linije usmjereni na kreditiranje fizičkih lica, odnosno njihovih domaćinstava, dok će

benefite od ove saradnje imati i proizvođači energetske efikasne materijala i tehnologija, kao i pružaoci usluga za ulaganja u projekte.

Krajnji cilj jeste da se ulaganjem kroz ove kredite utiče na smanjenje gubitaka energije i poboljšanje energetske efikasnosti kroz izgradnju i modernizaciju postojećih stambenih objekata, stanova i zgrada.

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva

Organizacija

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva posluje sa klijentima, velikim i srednjim preduzećima, kojima, uz proizvode finansiranja, takođe nudi proizvode iz domena globalnog transakcionog bankarstva i finansijskih tržišta.

Posredstvom poslovnih centara, Banka pokriva cijelo područje Republike Srpske i Brčko Distrikt i vodi poslovne odnose sa više od hiljadu klijenata, velikih i srednjih po veličini, uključujući javne i finansijske institucije.

Poslovne aktivnosti u 2017. godini

Tokom 2017. godine, ključni fokus Korporativnog i investicionog bankarstva bio je na poslovnom odnosu sa stabilnim i perspektivnim kompanijama, kao i u poslovanju sa državnim institucijama i javnim sektorom.

Uprkos izazovnom okruženju, Banka je povećala kreditiranje korporativnih klijenata, sa ukupnim iznosom kredita na kraju 2017. godine od 479,0 miliona BAM, dok su depoziti korporativnih klijenata iznosili 422,6 miliona BAM. Tržišno učešće u kreditima pravnim licima iznosi 20,4% u Republici Srpskoj i 5,6% u BiH s krajem septembra 2017. godine, a u dijelu depozita tržišno učešće iznosi 21,1% u Republici Srpskoj i 4,5% na nivou BiH s krajem septembra 2017. Ojačane su struktura i stabilnost kreditnog portfolija zadržavajući udio loših kredita na značajno nižem nivou u odnosu na tržište. Takođe, tokom cijele godine Banka je učestvovala na aukcijama hartija od vrijednosti i potvrdila svoje visoko tržišno učešće i u ovom segmentu poslovanja.

Tokom 2017. godine, Banka je učestvovala u svim značajnijim i velikim poslovima u privatnom sektoru u zemlji, koji su povezani sa klijentima korporativnog bankarstva, zadržavajući dominantnu poziciju u poslovnom odnosu sa državom i javnim institucijama.

Banka je takođe pružala podršku domaćim kompanijama posredstvom projekata u području obnovljive energije i poboljšanja energetske efikasnosti (GGF) i podrške projektu "Žene u biznisu" kao i malim i srednjim preduzećima, u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama (EBRD).

Kroz Internacionalni centar postali smo prepoznatljivi na tržištu Republike Srpske, istovremeno crpeći znanje, iskustvo i mrežu UniCredit Grupe s ciljem sveobuhvatne podrške klijentima Korporativnog i investicionog bankarstva.

Pored mnoštva komercijalnih aktivnosti, važno je istaći da smo u oba poslovna segmenta nastavili intenzivno raditi na jačanju kvaliteta ljudskih resursa, kao jednom od ključnih preduslova za rast i dugoročnu održivost i stabilnost Banke.

Finansijski pregled

Finansijski pregled poslovanja Banke

Finansijski izvještaji Banke su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, prema kojem su sva pravna lica dužna da sastavljaju finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu: MRS i MSFI).

Banka je u izvještajnom periodu poslovala u skladu sa Zakonom o bankama RS i odlukama propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: ABRS), kao i drugim važećim zakonskim i podzakonskim propisima, te sastavljala izvještaje propisane od strane ABRS i drugih domaćih institucija, kao i izvještaje za većinskog vlasnika (upravljačke i za potrebe izrade konsolidovanih izvještaja na nivou UniCredit Grupe).

Finansijski pokazatelji

Banka je u 2017. godini potvrdila prethodni trend stalnog rasta i održavanja visokih standarda u pogledu profitabilnosti i efikasnosti.

Bilans uspjeha

Ostvarena neto dobit u 2017. godini iznosi 25,8 miliona BAM i veća je za 15,2% od dobiti ostvarene u prethodnoj godini kao rezultat boljih ostvarenih operativnih prihoda.

Ukupan operativni prihod u 2017. godini iznosi 66,8 miliona BAM, što je za 5,5% više u poređenju sa ostvarenim operativnim prihodima u 2016. godini, kao rezultat rasta i neto prihoda od kamata i neto prihoda od naknada i provizija.

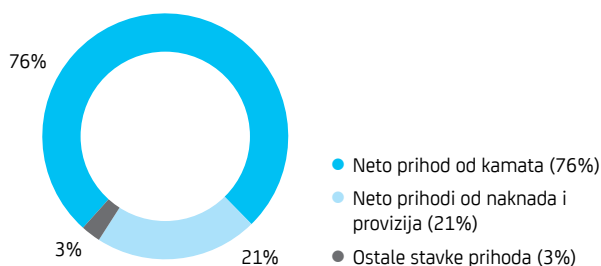
Ukupni operativni troškovi u 2017. godini iznose 31,4 miliona BAM i bilježe rast od 3,1% u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom kao rezultat rasta troškova zaposlenih.

Učešće operativnih troškova u ukupnom operativnom prihodu je smanjeno sa 48,2% na 47,1%, što predstavlja pozitivan trend, a rezultat je većeg povećanja ukupnih prihoda u odnosu na povećanje ukupnih operativnih troškova.

Tabela: Pregled finansijskih pokazatelja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka u hiljadama BAM	2017	2016	Promjene
Bilans uspjeha			
Ukupni operativni prihodi	66 763	63 277	5,5%
Ukupno operativni troškovi	(31 433)	(30 498)	3,1%
Dobit prije oporezivanja	28 436	24 785	14,7%
Neto dobit za godinu	25 775	22 383	15,2%
Bilans stanja			
Kredit i potraživanja od komitenata	895 762	854 683	4,8%
Depoziti i krediti od komitenata	863 628	790 217	9,3%
Kapital i rezerve	201 122	186 670	7,7%
Ukupna aktiva	1 480 696	1 400 048	5,8%
Adekvatnost kapitala			
Ukupna rizična aktiva	917 249	877 473	4,5%
Priznati kapital (regulatorni kapital)	174 898	161 434	8,3%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	19,1%	18,4%	0,7pp
Pokazatelji poslovanja			
Ukupni operativni troškovi u ukupnom operativnom prihodu	47,1%	48,2%	-1,1pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječan kapital i rezerve (ROAE)	13,1%	12,4%	0,7pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječnu neto aktivu (ROAA)	1,9%	1,8%	0,1pp
Odnos kredita i depozita komitenata	103,7%	108,2%	-4,5pp
Broj zaposlenih	431	429	2
Broj poslovnica	37	37	-

Struktura operativnog prihoda

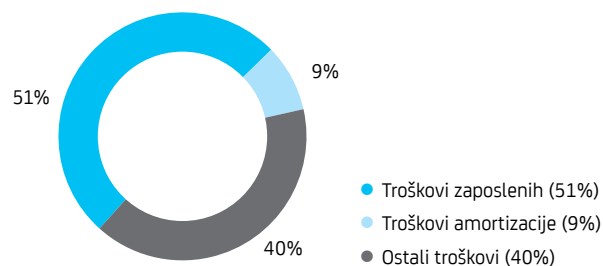
Značajniji rast operativnih prihoda je rezultirao povećanjem dobiti prije umanjena vrijednosti i rezervisanja za iznos od 2,6 miliona BAM u odnosu na prošlu godinu.

Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu od 50,7 miliona BAM, što je za 3,6% više u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 76% ukupnog operativnog prihoda Banke. Rast neto kamatnog prihoda u odnosu na prethodnu godinu rezultat je većeg volumena kredita i ulaganja u hartije od vrijednosti te nižeg kamatnog rashoda po izvorima finansiranja i depozitima klijenata.

Neto prihod od naknada i provizija iznosi 14,3 miliona BAM što je za 10,2% više u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 21% ukupnog operativnog prihoda. Povećanje naknada je uglavnom rezultat rasta komercijalnih aktivnosti u dijelu kredita i platnog prometa.

Ostale stavke prihoda obuhvataju neto dobiti od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza u iznosu 1,5 miliona BAM, dobiti od investiranja u iznosu od 166 hiljada BAM i prihodi od dividende i učešća u kapitalu u iznosu 48 hiljada BAM i zajedno čine svega 3% ukupnog operativnog prihoda Banke.

Struktura operativnih troškova

Struktura Ukupnih operativnih troškova je zadržana na približno istom nivou kao i prethodne godine. Troškovi zaposlenih iznose 16,0 miliona BAM, i bilježe rast od 6% u odnosu na prethodnu godinu, te čine 51% ukupnih operativnih troškova. Ostali administrativni troškovi sa 12,6 miliona BAM učestvuju sa 40% u ukupnim operativnim troškovima, dok troškovi amortizacije materijalne i nematerijalne imovine iznose 2,8 miliona BAM i čine 9% ukupnih operativnih troškova. Zabilježeni rast ukupnih operativnih troškova u odnosu na prethodnu godinu (+3,1% g/g), najvećim dijelom je rezultat rasta troškova zaposlenih.

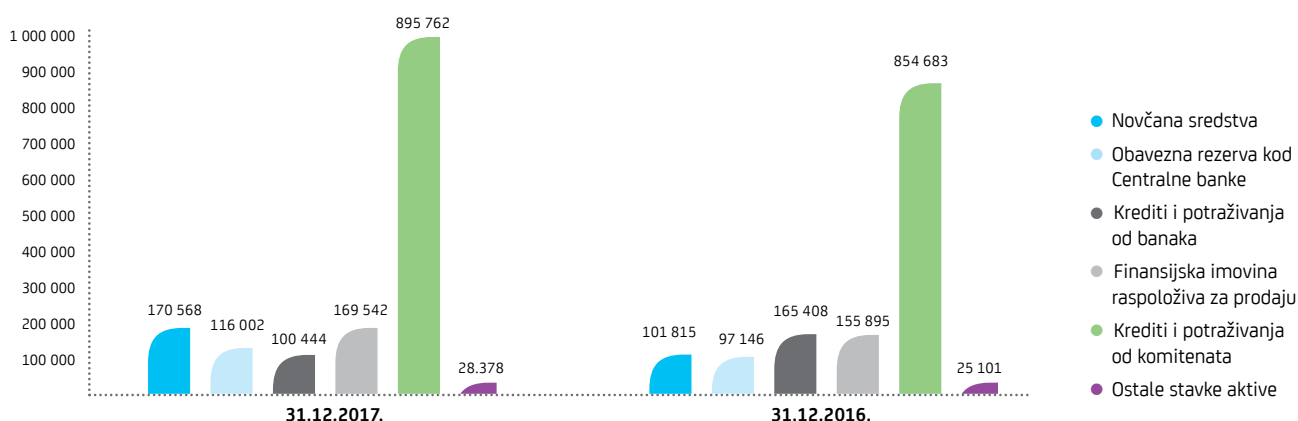
Tokom 2017. Banka je izdvojila 6,0 miliona BAM na ime troškova umanjena vrijednosti i rezervisanja za kreditne gubitke što je za 1,8 miliona BAM ili 22,9% manje u odnosu na prethodnu godinu, zadržavajući visok nivo kvaliteta portfolija.

Bilans stanja

Aktiva

Na kraju 2017. godine, ukupna aktiva Banke dostiže iznos od 1,5 milijardi BAM, i veća je za 5,8% u odnosu na kraj prethodne godine.

Struktura aktive Banke

U strukturi aktive Banke najznačajniji udio od 61% imaju krediti i potraživanja od komitenata koji iznose 895,8 miliona BAM i bilježe rast od 4,8% u odnosu na kraj prethodne godine. Krediti i potraživanja od banaka iznose 100,4 miliona BAM, a zajedno sa obaveznom rezervom kod Centralne banke BiH i novčanim sredstvima i ostalom aktivom čine 28% ukupne aktive Banke.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju učestvuje sa 11% u ukupnoj aktivu Banke. Ista iznosi 169,5 miliona BAM što je za 8,8% više u odnosu na kraj prethodne godine, a najvećim dijelom je čine hartije od vrijednosti koje je izdala Vlada Republike Srpske.

Ostale stavke aktive čine nekretnine i oprema, nematerijalna imovina, finansijska imovina po fer vrijednosti koja se vrednuje kroz bilans uspjeha, odložena poreska sredstva i ostala aktiva.

U strukturi najznačajnije stavke aktive – krediti i potraživanja od komitenata, približno jednako su zastupljeni krediti pravnim (54%) i krediti fizičkim licima (46%). Neto krediti pravnim licima na dan 31. decembar 2017. godine iznose 482,5 miliona BAM, dok neto krediti fizičkim licima iznose 413,7 miliona BAM.

Bruto krediti plasirani pravnim licima su povećani za 4,4%, dok su krediti plasirani fizičkim licima povećani za 4,9% u poređenju sa krajem prethodne godine.

Pasiva

U strukturi pasive Banke, najznačajnije učešće imaju depoziti i krediti od komitenata (58%). Ukupni depoziti i krediti od komitenata iznose 863,6 miliona BAM i povećali su se za 73,4 miliona BAM ili 9,3% u poređenju sa stanjem na kraju prethodne godine.

Depoziti od banaka iznose 395,9 miliona BAM, što je za 1,5 miliona BAM ili 0,4% manje u odnosu na kraj prethodne godine.

Ukupni depoziti i uzeti krediti od banaka i komitenata na dan 31. decembar 2017. godine iznosili su 1.259,5 miliona BAM (31.12.2016. godine: 1.187,6 miliona BAM), što je za 71,9 miliona BAM ili 6% više od stanja na kraju prethodne godine.

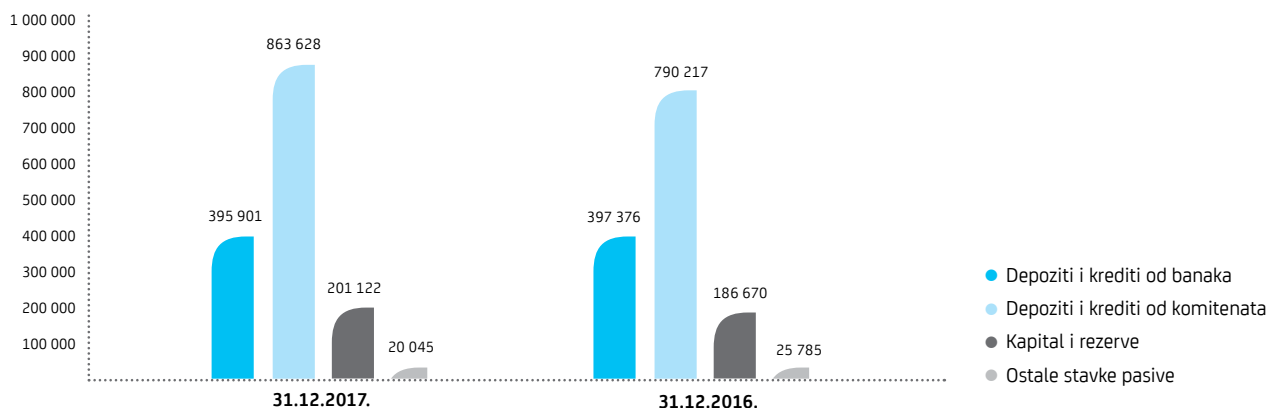
U strukturi depozita i kredita od komitenata, depoziti i uzeti krediti od pravnih lica čine 55%, dok depoziti fizičkih lica čine 45%.

Depoziti pravnih lica su na kraju 2017. godine iznosili 423,8 miliona BAM, što je za 47,6 miliona BAM ili 12,7% više u odnosu na kraj prethodne godine. Depoziti po viđenju pravnih lica čine 61,1%, dok oročeni depoziti čine 38,9% ukupnih depozita pravnih lica.

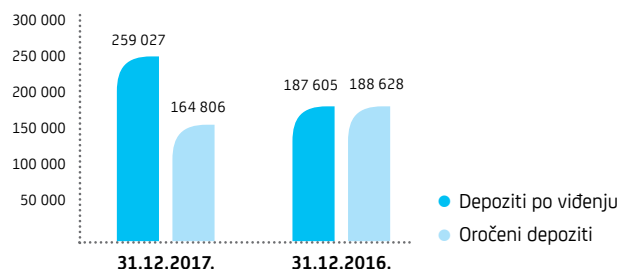
Depoziti fizičkih lica su iznosili 388,1 miliona BAM, što je za 34,7 miliona BAM ili 9,8% više u poređenju sa prethodnom godinom. Depoziti po viđenju fizičkih lica čine 61,8%, dok oročeni depoziti čine 38,2% ukupnih depozita fizičkih lica.

Odnos kredita i depozita komitenata je smanjen sa 108,2% na 103,7% kao posljedica značajnijeg povećanja depozita komitenata u odnosu na povećanje kredita plasiranih komitentima u 2017. u odnosu na 2016. godine.

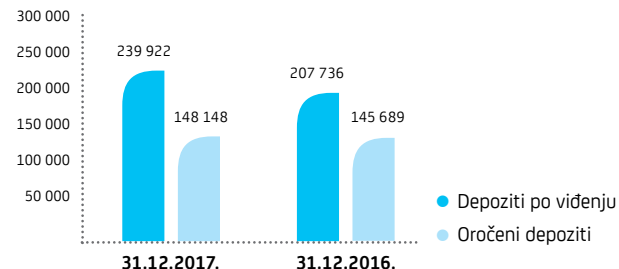
Struktura pasive Banke

Struktura depozita pravnih lica

Struktura depozita fizičkih lica

Kapital i rezerve

Kapital i rezerve Banke na kraju 2017. godine iznose 201,1 miliona BAM, što je za 14,5 miliona BAM više u odnosu na kraju prethodne godine kao posljedica povećanja rezervi iz dobiti.

Na osnovu odluke Skupštine, Banka je u 2017. godini isplatila dividendu akcionarima u ukupnom iznosu od 11,2 miliona BAM (50% neto dobiti iz 2016).

Preostali iznos neto dobiti iz 2016.godine raspoređen je u ostale rezerve iz dobiti, kao sastavni dio kapitala i rezervi.

Adekvatnost kapitala sa 31.12.2017. iznosi 19,1% (31.12.2016. 18,4%), što je značajno iznad regulatornog minimuma od 12%.

Poboljšanje kvalitete aktive

Riješili smo naslijeđene probleme u Italiji prodajom portfolija od 17 milijardi EUR (FINO) uz aktivno upravljanje lošim i spornim potraživanjima. Strategija upravljanja rizikom sa više discipline i procesi odobravanja rizika pridonose značajnim poboljšanjima u svim mjerilima kvaliteta aktive.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

U skladu sa Zakonom o bankama RS i Statutom Banke organi upravljanja Bankom su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke. Pored organa upravljanja, Banka ima i Odbor za reviziju i druge odbore u skladu sa propisima.

Skupština Banke

Najviši organ upravljanja Bankom je Skupština, koju čine njeni akcionari. Skupštinom predsjedava i odluke potpisuje predsjedavajući Skupštine kojeg biraju prisutni akcionari na početku svakog zasjedanja.

Na dan 31.12.2017. godine Banka je imala ukupno 63 akcionara, od kojih najveće učešće ima UniCredit S.p.A, Rim sa 98,46% učešća u ukupnom kapitalu Banke.

Akcionarski kapital Banke na dan 31.12.2017. godine iznosi 97.055 hiljada BAM, a sastoji se od 138.650 običnih akcija klase „A“, nominalne vrijednosti 700,00 BAM po jednoj akciji.

Prema vlasničkoj strukturi akcionara, privatni kapital učestvuje sa 99,96% i zadružni sa 0,04% u ukupnom kapitalu Banke, a prema porijeklu kapitala 98,5% čini strani kapital, a 1,5% domaći kapital.

Obične akcije klase „A“ daju pravo na jedan glas u Skupštini Banke. Vlasnici običnih akcija imaju pravo upravljanja Bankom, pravo učešća u dobiti i druga prava utvrđena Statutom, zakonskim i drugim propisima.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor upravlja poslovanjem Banke, utvrđuje poslovnu politiku i donosi opšta akta. Nadzorni odbor ima predsjednika i četiri člana koje biraju akcionari na Skupštini Banke na period od četiri godine.

Na dan 31.12.2017. godine Nadzorni odbor Banke čine:

Pasquale Giamboi	predsjednik	UniCredit S.p.A.
Laura-Kristina Bendeković	zamjenik predsjednika	UniCredit S.p.A.
Georg Günther Horndasch	član	UniCredit S.p.A.
Perica Rajčević	član	Nezavisni član
Zoran Vasiljević	član	Nezavisni član

Uprava Banke

Uprava organizuje, rukovodi i koordiniše poslovanje Banke, predstavlja i zastupa Banku prema trećim licima, odgovorna je za zakonito poslovanje i sprovođenje odluka organa upravljanja, kao i usvojenih planova, strategije i poslovne politike.

Upravu Banke imenuje Nadzorni odbor, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Članovi Uprave Banke u 2017. godini su:

Gordan Pehar	predsjednik Uprave banke
Siniša Adžić	član Uprave banke
Borislav Petrov Guenov	član Uprave banke (do 17.11.2017.)
Nevena Nikšić	član Uprave banke (od 03.03.2017.)

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju je odgovoran za nadzor sprovođenja i angažovanje vanjske revizorske kuće koja će obavljati reviziju finansijskih izvještaja, te nadgledanje poslova interne revizije uključujući kontrolu izvještaja i periodičnih obračuna u toku godine.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor na period od četiri godine.

Na dan 31.12.2017. godine Odbor za reviziju Banke čine:

Jelena Poljašević	predsjednik	Nezavisni član
Ante Križan	član	Zagrebačka banka d.d., Zagreb
Antonija Matošić	član	Prva Stambena Štedionica d.d., Zagreb

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (NASTAVAK)

Zaposleni

Na kraju 2017. godine, Banka je imala 431 zaposlenog radnika.

Svjesni da naš dosadašnji, a i budući razvoj zavisi od kvaliteta i posvećenosti naših zaposlenih, konstantno radimo na unapređenju znanja i kompetencija, ciljanim obukama i edukacijama. Kroz razvojne aktivnosti nastojimo koristiti što različitije savremene tehnologije i alate poput: učenje elektronskim putem, učestvovanje u projektima sticanja i razmjene znanja u okviru Grupe, mentoring i ostale. U razvojnim aktivnostima, Banka posebnu pažnju daje treninzima prodajnog osoblja, rukovodiocima i zaposlenima visokog potencijala, identifikovanim kao talenti.

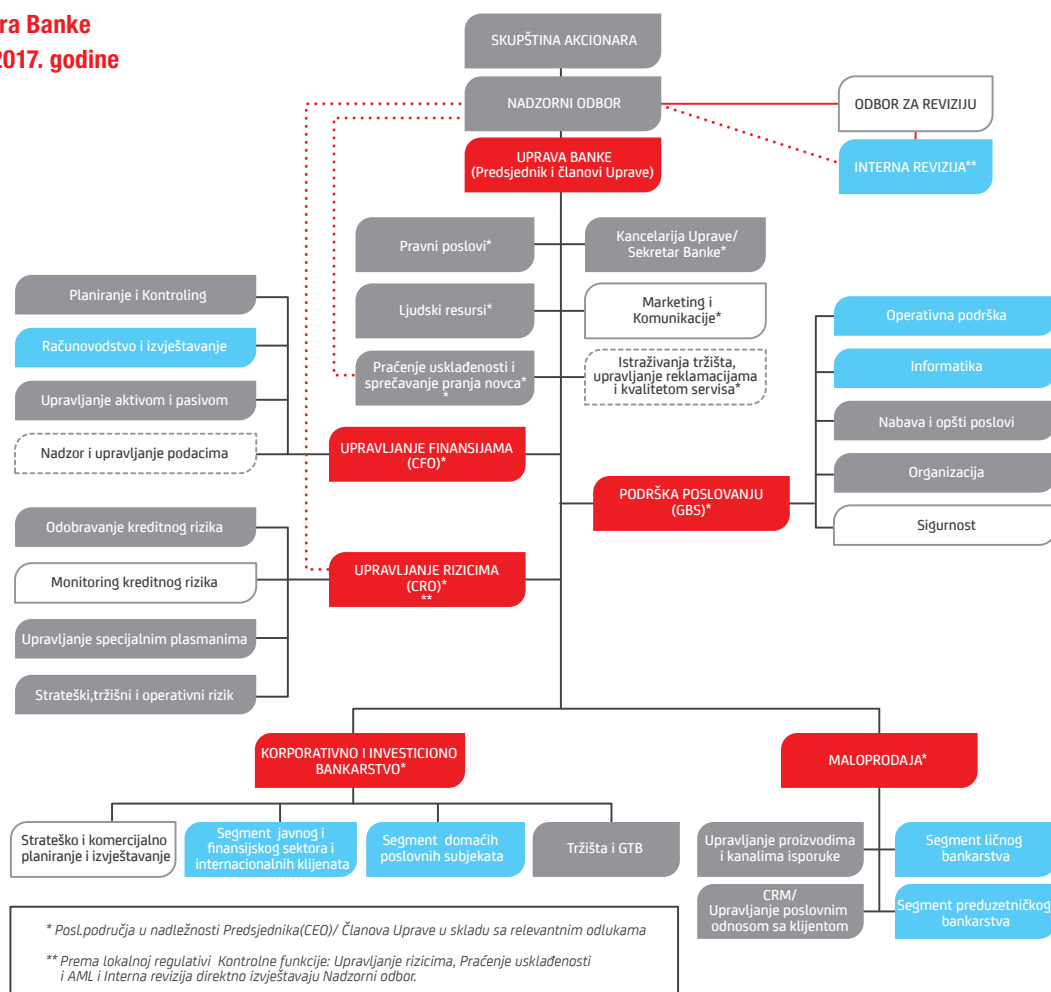
Svjesni smo brzih i čestih promjena na tržištu i novih svjetskih trendova, stoga pomoću razvojnih aktivnosti usmjerenih na zaposlene, prilagođavamo se promjenama i zahtjevima tržišta. U protekloj godini smo radili na testiranju novih, inovativnih pristupa

radu, kroz tzv. "Agile" pristup projektima, kroz koje su kolege iz različitih organizacionih dijelova imali priliku da rade na različitim aktivnostima unutar Banke.

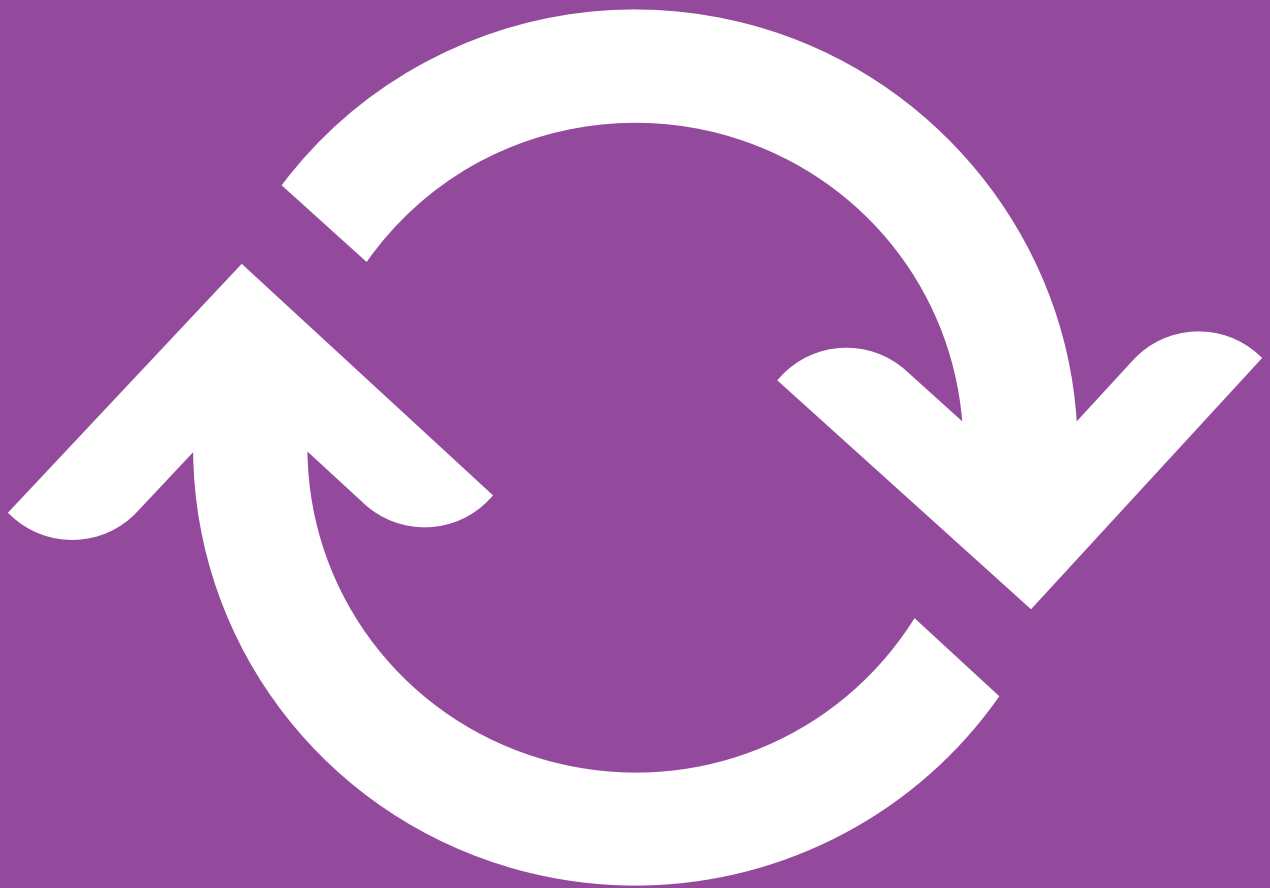
Konstantnu pažnju posvećujemo i znavljanju naših kadrova, te smo u 2017. godini započeli s projektom „Prva velika šansa“, kroz koji smo studente završnih godina pozvali za učešće u programu kroz koji su imali priliku steći svoja prva radna iskustva.

Zadovoljstvo zaposlenih nam je i dalje jedan od važnih pokretača poslovanja, te sprovođenjem redovnog internog istraživanja zadovoljstva radnika, dobijamo povratne informacije od svih odjeljenja i zaposlenih, na osnovu kojih planiramo aktivnosti za unapređenje iz godine u godinu. Posredstvom sistema ocjene radne uspješnosti, Banka promoviše kulturu komuniciranja i povratne informacije, s ciljem poboljšanja individualne i cjelokupne uspješnosti Banke.

Organizaciona struktura Banke na dan 31. decembar 2017. godine

Transformacija modela poslovanja

Transformacija našeg operativnog modela ide pravim smjerom, uključujući disciplinovano upravljanje troškovima i efikasne mjere smanjenja omjera troškova i prihoda. Smanjivanje broja zaposlenih i poslovnica napreduje brže od planiranog, dok se još više fokusiramo na klijente, usluge i proizvode. Digitalna i IT transformacija u potpunosti teče potpomognuta poslovnom transformacijom, čiji je glavni pokretač digitalizacija.

Maksimalno povećanje komercijalne vrijednosti banke

Nastavljamo uvećavati komercijalnu vrijednost banke, uz neprestanu transformaciju koja dovodi do veće produktivnosti. Naše poslovanje u Zapadnoj Evropi ima koristi od modernizovane mreže sa novim modelima usluga za klijente maloprodaje i mala i srednja poduzeća, kao i snažnom višesmjernom strategijom. Dodatno smo ojačali vodeću poziciju u Centralnoj i Istočnoj Evropi, kao i u oblasti Korporativnog i investicionog bankarstva, dok istovremeno ostajemo čvrsto usredotočeni na upravljanje rizikom.

Izveštaj nezavisnog revizora

Nadzornom odboru i akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka

Deloitte d.o.o. Banja Luka
Braće Mažar i majke Marije 58 i 60
78000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina
Tel: +387 (0)51 223 500
Faks: +387 (0)51 224 990
www.deloitte.com

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 71) UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine, i odgovarajući izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu, i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i standardima revizije primjenljivim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i promjene u novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje.

Deloitte d.o.o.

Banja Luka

13. februar 2018. godine

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Prihodi od kamata	6	61.272	63.455
Rashodi od kamata	7	(10.550)	(14.491)
Neto prihodi od kamata		50.722	48.964
Prihodi od naknada i provizija	8	17.278	15.112
Rashodi od naknada i provizija	9	(2.966)	(2.120)
Neto prihodi od naknada i provizija		14.312	12.992
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	48	3
Neto dobiti od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	11	1.515	1.318
Dobici od investiranja		166	-
Ukupni operativni prihodi		66.763	63.277
Troškovi zaposlenih	12	(16.039)	(15.116)
Troškovi amortizacije	22, 23	(2.763)	(3.074)
Ostali troškovi	13	(12.631)	(12.308)
Ukupno operativni troškovi		(31.433)	(30.498)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		35.330	32.779
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	14	(6.004)	(7.784)
Rezervisanja za rizike i troškove	15	(450)	(103)
Ostali operativni prihodi i rashodi		(462)	(249)
Dobici/gubici od prodaje nekretnina i opreme		22	142
Dobit prije oporezivanja		28.436	24.785
Porez na dobit	16	(2.661)	(2.402)
Dobit za godinu		25.775	22.383
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit			
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:			
- (Gubici)/Dobici od finansijske imovine raspoložive za prodaju		(133)	460
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		25.642	22.843
Obična i razrijeđena zarada po akciji (u BAM)	31	185,90	161,44

Ovi finansijski izvještaji su utvrđeni od strane Uprave Banke dana 30. januara 2018. godine. Potpisano u ime UniCredit Bank a.d. Banja Luka

Gordan Pehar
Predsjednik Uprave Banke

Nevena Nikšić
Član Uprave Banke

Napomene na stranama od 31 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o finansijskom položaju

na dan

	Napomene	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Imovina			
Novčana sredstva	17	170.568	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18	116.002	97.146
Kreditni i potraživanja od banaka	19	100.444	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	21a	169.542	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		10	534
Kreditni i potraživanja od komitenata	20	895.762	854.683
Nekretnine i oprema	22	16.468	16.192
Nematerijalna imovina	23	5.887	4.566
Ostala aktiva	24	5.997	3.806
Odložena poreska sredstva	29	16	3
Ukupno imovina		1.480.696	1.400.048
Obaveze			
Depoziti i krediti od banaka	25	395.901	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	26	863.628	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		621	-
Ostale obaveze	27	16.925	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	28	2.066	2.026
Obaveza za porez na dobit		417	300
Odložena poreska obaveza	29	16	-
Ukupno obaveze		1.279.574	1.213.378
Kapital i rezerve			
Akcijski kapital	30	97.055	97.055
Emisiona premija		373	373
Zakonske rezerve		9.706	9.706
Rezerve kapitala		39.242	28.050
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	4a	3.496	3.496
Rezerve po osnovu obračuna fer vrijednosti		(114)	19
Zadržana zarada		25.589	25.588
Neto dobit za godinu		25.775	22.383
Ukupno kapital i rezerve		201.122	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		1.480.696	1.400.048

Napomene na stranama od 31 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu

za godinu

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Rezerve po osnovu obračuna fer vrijednosti	Zakonske rezerve	Ostale rezerve iz dobiti	Zadržana zarada	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	97.055	373	3.496	(441)	9.706	17.362	25.588	21.376	174.515
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	10.688	10.688	(21.376)	-
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(10.688)	-	(10.688)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	22.383	22.383
Ostala sveobuhvatna dobit									
Neto gubitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	460	-	-	-	-	460
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>460</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>460</i>
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	460	-	-	-	22.383	22.843
Stanje na dan 31. decembra 2016.	97.055	373	3.496	19	9.706	28.050	25.588	22.383	186.670
Stanje na dan 1. januara 2017.	97.055	373	3.496	19	9.706	28.050	25.588	22.383	186.670
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	11.192	11.191	(22.383)	-
Isplata dividende (napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(11.190)	-	(11.190)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	25.775	25.775
Ostala sveobuhvatna dobit									
Neto dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	(133)	-	-	-	-	(133)
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(133)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(133)</i>
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(133)	-	-	-	25.775	25.642
Stanje na dan 31. decembra 2017.	97.055	373	3.496	(114)	9.706	39.242	25.589	25.775	201.122

Napomene na stranama od 31 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o tokovima gotovine

za godinu

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2017. BAM '000	2016. BAM '000
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		
Naplaćena kamata	61.272	63.455
Naplaćene provizije i naknade	17.278	15.112
Plaćena kamata	(10.550)	(14.491)
Plaćene provizije i naknade	(2.966)	(2.120)
Plaćeni troškovi poslovanja	(28.670)	(27.424)
Neto prilivi od trgovanja	1.515	1.318
Ostali odlivi	(227)	(104)
1. Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti	37.652	35.746
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama		
Smanjenje/(povećanje) kredita i plasmana drugim bankama	64.976	(54.022)
Povećanje kredita komitentima	(45.429)	(21.532)
Povećanje obračunate kamate i ostale aktive	(3.286)	(871)
Povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke	(18.856)	(39.330)
Smanjenje/(povećanje) depozita banaka	(1.835)	91.163
Povećanje depozita komitenata	67.534	36.066
Smanjenje/(povećanje) ostalih obaveza	(296)	5.733
2. Neto promjene u poslovnoj imovini i obavezama	62.808	17.207
3. Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti prije poreza (1+2)	100.460	52.953
4. Izdaci poreza na dobit	(2.529)	(2.101)
5. Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti (3+4)	97.931	50.852
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		
Kupovina nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	(4.360)	(4.471)
Povećanje finansijske imovine raspoložive za prodaju	(13.647)	(11.634)
Isplata dividende	(11.171)	(10.700)
6. Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti	(29.178)	(26.805)
7. Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata (5+6)	68.753	24.047
8. Novac i ekvivalenti novca na početku perioda	101.815	77.768
9. Novac i ekvivalenti novca na kraju perioda (7+8)	170.568	101.815

Napomene na stranama od 31 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje

1. Društvo koje je predmet izvještavanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka („Banka“) je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj, za obavljanje platnog prometa, kreditnih, depozitnih i drugih bankarskih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Republike Srpske.

Istorijat Banke vezuje se za početak prošlog vijeka, odnosno za 1910. godinu i osnivanje Novčanog zavoda koji je kasnije prerastao u Banku za trgovinu i obrt. U narednih 60 godina izvršene su brojne transformacije i promjene naziva pod kojima je Banka poslovala i to: od 1956. godine Sreska komunalna banka, od 1961. godine Komunalna banka, a od 1966. godine Kreditna banka. Reformom bankarskog sistema 1971. godine Kreditna banka je ušla u sastav Privredne banke Sarajevo kao njena filijala, a 1976. godine dobila je visok stepen samostalnosti i registrovana kao Osnovna banka. Odlukom Skupštine osnivača u decembru 1989. godine Banka se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo u samostalnu banku, pod nazivom Banjalučka banka d.d. Banja Luka. Od juna 1998. godine nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo pod nazivom Banjalučka banka a.d. Banja Luka.

U skladu sa propisima o privatizaciji državnog kapitala u Republici Srpskoj, u oktobru 2000. godine akcije državnih preduzeća u Banci prenesene su na upravljanje Ministarstvu finansija RS do okončanja procesa privatizacije državnog kapitala.

Početkom 2002. godine Vlada Republike Srpske je prodala akcije države preduzeću "Verano Motors" d.o.o. Beograd. Prva Skupština akcionara privatne Banke donijela je odluku o promjeni naziva Banjalučke banke u Nova banjalučka banka a.d. Banjaluka.

Od kraja 2002. godine akcije Banke se kotiraju na berzi. Krajem 2005. godine, kupovinom paketa akcija (83.3% učešća) na Berzi, većinski vlasnik Banke postala je Bank Austria Creditanstalt AG Beč koja je takođe krajem iste godine postala članica UniCredit Grupe i promijenila naziv u UniCredit Bank Austria AG. Daljim kupovinama akcija i dokapitalizacijama, UniCredit Bank Austria AG je povećala svoje učešće na 98,44% u ukupnom kapitalu Banke.

Sa promjenom vlasničke strukture nakon ulaska Bank Austrije, kao većinskog akcionara, Banka je postala članica HVB Grupe, a nakon promjene vlasničke strukture Bank Austrije čiji je većinski vlasnik postala UniCredit Bank Milano, Banka je postala članica UniCredit Grupe. U toku 2008.godine izvršena je promjena naziva Nove banjalučke banke a.d. Banja Luka, tako da od 1. juna 2008. godine Banka nosi naziv UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Tokom 2016. godine izvršen je prenos vlasništva UniCredit Bank Austria AG, kao Podholdinga, u kapitalu svih banaka Centralno-istočne Evrope na UniCredit S.p.A. – Holding, Italija na nivou UniCredit Grupe.

Na dan 31. decembra 2017. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci (sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7), 32 filijale i 5 agencija (31. decembar 2016: 31 filijale i 6 agencija).

Na dan 31. decembra 2017. godine Banka je imala 431 zaposlenog radnika (2016. godine: 429 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje UniCredit Bank a.d. Banja Luka i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI

Početna primjena izmjena postojećih Standarda na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeće nove izmjene postojećih Standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupili na snagu tokom tekućeg izvještajnog perioda:

- Izmjene Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 7 „Izvještaj o tokovima gotovine” – Inicijativa za objelodanjanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine),
- Izmjene MRS 12 „Porez na dobitak” – Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine),
- Izmjene MSFI 12 na osnovu „Unapređenja MSFI (za period od 2014. do 2016. godine)” koja su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja teksta (izmjene MSFI 12 su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine).

Usvajanje navedenih novih i izmjena postojećih Standarda nije imalo za rezultat značajnije promjene finansijskih izvještaja Banke.

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, bili su izdati sljedeći Standardi, izmjene postojećih Standarda i nova Tumačenja ali nisu još uvijek stupili na snagu:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima” i dalje izmjene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 16 „Lizing” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmjene MSFI 2 „Plaćanja akcijama” – Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – Primjenom MSFI 9 „Finansijski instrumenti” sa MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine ili na datum prve primjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti”),
- Izmjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti” – Karakteristike plaćanja unaprijed sa negativnim kompenzacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata i naknadne izmjene (datum stupanja na snagu odgođen na neodređeno vrijeme, dok ne bude završen istraživački projekat o metodi udjela),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih” – izmjene, smanjenje ili izmirenje planova naknada (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine)

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (NASTAVAK)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (NASTAVAK)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni (NASTAVAK)

- Izmjene MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MRS 40 „Investicione nekretnine“ – Prenos investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 na osnovu „Unapređenja MSFI (za period od 2014. do 2016. godine)“ koja su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja teksta (izmjene MSFI 1 i MRS 28 bi trebalo da budu na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene raznih Standarda na osnovu „Unapređenja MSFI (period od 2015. do 2017. godine)“ koja su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja teksta (izmjene bi trebalo da budu na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRIC 22 „Razmatranje transakcija i avansa u stranim valutama“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRIC 23 „Neizvjesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde, izmjene postojećih Standarda i nova Tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda, izmjena postojećih Standarda i novih Tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu početne primjene.

Sa posebnim osvrtom na MSFI 9 (primjenljivo na Banku), koji je na snazi od 1. januara 2018. godine, ističemo sljedeće:

- značajne promjene, u poređenju sa MRS 39, u klasifikaciji i mjerenju kredita i dužničkih instrumenata zasnovanih na “poslovnom modelu” i karakteristikama novčanih tokova finansijskog instrumenta (SPPI - kriterijumi isključivo plaćanja glavnice i kamate);
- klasifikacija vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz “ostali ukupni rezultat”. Za razliku od prethodnih uslova za imovinu klasifikovanu u “raspoloživo za prodaju” u skladu sa MRS 39, MSFI 9 eliminiše zahtjev za priznavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti i u slučaju prodaje instrumenata, zahtijeva priznavanje dobitaka ili gubitaka od prodaje kroz ostale kapitalne rezerve, a ne kroz izvještaj o dobitku i gubitku, i
- novi računovodstveni model za umanjenje vrijednosti zasnovan na pristupu očekivanih gubitaka koji mijenja trenutni pristup zasnovan na nastalim gubicima.

U cilju ažurnog usaglašavanja sa zahtjevima utvrđenim računovodstvenim principima, Grupa je pokrenula projekat, koji je u završnoj fazi, sa ciljem kreiranja jedinstvenih računovodstvenih metodologija i metodologija za praćenja rizika za sva pravna lica u okviru Grupe.

Rukovođena glavnim promjenama koje zahtijeva MSFI 9, Banka je organizovala projekat kroz dva odvojena radna tima:

- radni tim za Klasifikaciju i mjerenje, usmjeren na razmatranje klasifikacije finansijskih instrumenata prema novim kriterijumima MSFI9,
- radni tim za Umanjenje vrijednosti, usmjeren na razvijanje i implementaciju modela i metodologija za izračunavanje umanjenja vrijednosti.

Cijeli projekat se razvijao uz učešće svih relevantnih odjela Banke i uz aktivno uključivanje višeg rukovodstva.

Radni tim Banke za “Klasifikaciju i mjerenje” je:

- identifikovao kriterijume, zasnovane na novom poslovnom modelu i karakteristikama povezanih ugovornih novčanih tokova, za klasifikaciju finansijskih instrumenata u nove kategorije predviđene računovodstvenim standardom;
- primijenio identifikovane kriterijume za klasifikaciju postojećeg portfolia.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (NASTAVAK)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (NASTAVAK)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni (NASTAVAK)

Analiza poslovnog modela izvršena je mapiranjem poslovnih područja Banke sa odgovarajućim poslovnim modelima.

S tim u vezi, poslovna područja iz portfolia Banke mapirana su u poslovne modele "držanje radi prikupljanja novčanih tokova" ili "držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje" u zavisnosti od razloga sticanja instrumenata i očekivanih priliva od finansijskih instrumenata.

U tom kontekstu, moguća prodaja finansijskih instrumenata se smatra usklađenom sa poslovnim modelom "držanje radi prikupljanja novčanih tokova" u slučaju (i) transakcije sekjuritizacije kojima se ne postiže prestanak priznavanja osnovnih finansijskih instrumenata, (ii) prodaja uzrokovana nepovoljnom promjenom kreditnog rizika druge ugovorne strane, (iii) prodaja koja je rijetka ili nije značajna u pojedinačnom iznosu.

Poslovni model "ostali" dodijeljen je poslovnom području Banke koji čini portfolio finansijskih derivata.

Za klasifikaciju finansijskih sredstava u novim kategorijama MSFI 9, analiza poslovnog modela dopunjena je analizom ugovornih novčanih tokova ("SPPI Test").

S tim u vezi, Banka je razvila procese i sisteme koji imaju za cilj analizu portfolija hartija od vrijednosti i kredita, kako bi se procijenilo da li karakteristike njihovih ugovornih novčanih tokova omogućavaju njihovo mjerenje po amortizovanom trošku (portfolio "držanje radi prikupljanja novčanih tokova") ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (portfolio "držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje").

Ova analiza je obavljena po pojedinačnim ugovorima ili klasterima, definisanim na osnovu sličnih karakteristika aktive i korišćenjem specifičnog alata (SPPI alat) kako bi se analizirale karakteristike ugovora shodno zahtjevima MSFI 9.

U ovom kontekstu opcija prijevremene otplate sa negativnom naknadom ne utiče na rezultat SPPI testa. Instrumente kapitala Banka će mjeriti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

U aktivu koja podliježe izračunu očekivanog gubitka (EL) uključena su, pored finansijske aktive vrednovane po amortizacionom trošku i pripadajuće vanbilansne izloženosti, sve stavke aktive koje su klasifikovane po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOCI).

Osim toga, posebna usklađivanja su primijenjena na kreditne parametre Vjerovatnoća neizvršenja (PD), Gubitak za dato potraživanje (LGD) i Izloženost u slučaju neizvršenja (EAD) koja se koriste za izračun Očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Novi model je razvijen za podjelu prihodujuće aktive po tzv. Fazama tj. na Fazu 1 i Fazu 2, na nivou transakcije.

Osnovna razlika između dvije faze se odnosi na vremenski period za koji se očekuje da bude izračunat očekivani kreditni gubitak. Zapravo, za transakcije u Fazi 1 primjenjuje se izračun jednogodišnjeg očekivanog gubitka, dok za transakcije u Fazi 2 izračun višegodišnjeg očekivanog kreditnog gubitka se primjenjuje.

Osnovna usklađivanja kreditnih parametara su u dijelu:

- Uključivanje „point in time“ pristupa u izračunu parametara umjesto „through the cycle“ (skraćenica: TTC),
- Uključivanje informacija s pogledom u budućnost (FLI),
- Izračun kreditnih parametara uzimajući u obzir period trajanja aktive.

Kada je u pitanju izračun višegodišnjeg PD, TTC PD krive dobijene na bazi utvrđenih kumulativnih stopa neizvršenja su dalje kalibrirane kako bi reflektovale trenutna i buduća očekivanja u pogledu stope neizvršenja portfolia.

Stopa oporavka uključena u izračun TTC LGD prilagođena je da reflektuje uočeni trend u kretanju stope oporavka kao i očekivanja u pogledu budućeg trenda, i diskontovana je na bazi efektivne kamatne stope ili najbolje približne vrijednosti.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (NASTAVAK)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (NASTAVAK)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni (NASTAVAK)

Višegodišnja EAD je izračunata na bazi proširenja jednogodišnjeg upravljačkog modela uključujući očekivanja u pogledu budućih novčanih tokova.

Očekivani kreditni gubitak dobijen na bazi prilagođenih parametara uzima u obzir procjenu makroekonomskih pokazatelja primijenjujući više scenarija s ciljem kompenzovanja djelimične nelinearnosti ugrađene u korelaciju između makroekonomskih promjena i ključnih komponenti očekivanog gubitka. Grupa je u ovom smislu razvila tzv. „overlay factor“ koji treba da bude direktno primijenjen na očekivani gubitak. Rok za lokalnu implementaciju od strane Banke je prvi kvartal 2018.

Grupa isti scenario koristi i za druge risk relevantne procese (EBA stres test i ICAAP). U navedenom procesu Banka isporučuje potrebne podatke u zahtijevanom obimu i propisanom formatu.

Ključni aspekt u izračunu očekivanog kreditnog gubitka koji proizilazi iz novog modela čini alokacija aktive po fazama, s ciljem da se aktiva podijeli u Fazu 1 i Fazu 2 (Faza 3 predstavlja izloženosti u statusu neizvršenja). Faza 1 uglavnom podrazumijeva:

- a) novoodobrene izloženosti
- b) izloženosti bez značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje
- c) izloženosti niskog rizika na izvještajni datum.

U Grupi alokacija aktive po fazama uključuje kombinaciju relativnih i apsolutnih pokazatelja. Obzirom na mali broj opservacija u portfoliju Banka koristi isključivo kvalitativne kriterijume u prepoznavanju značajnog povećanja kreditnog rizika, kao što su:

- a) Klasifikacija u status Forbearance – rezultira automatskom klasifikacijom u Fazu 2 za narednih 9 mjeseci (počev od datuma klasifikacije u taj status). Nakon tog perioda, ako nema drugih značajnih znakova pogoršanja kreditnog rizika, transakcija može biti vraćena u Fazu 1.
- b) 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Fazu 2.
- c) Klasifikacija u status restrukturirane neproblematične izloženosti – sve neproblematične izloženosti koje su dodijeljene u nadležnosti odjeljenja koje se bave restrukturiranim izloženostima se automatski klasifikuju u Fazu 2.
- d) Klasifikacija na Listu praćenja (Watch list)
- e) Manuelna podešavanja – klijenti kod kojih je prepoznato značajno povećanje kreditnog rizika a nisu klasifikovani kroz osnovne kvalitativne kriterijume.

Kada je u pitanju aktiva Banke klasifikovana kao HoV (hartije od vrijednosti), u skladu sa Standardom, Banka je iste klasifikovala u Fazu 2 obzirom da su iste označene kao „non-investment grade“.

Takođe, izračun umanjenja vrijednosti aktive klasifikovane kao aktiva u statusu neizvršenja je usklađen sa regulatornim zahtjevima i uključuje usklađivanje na bazi informacija s pogledom u budućnost i uključivanja više scenarija primjenljivih za datu klasu aktive.

Takođe, definicija statusa neizvršenja je usklađena sa principima ugrađenim u smjernicu o statusu neizvršenja objavljenu od strane EBA (European Banking Authority), pri čemu se ukupna izloženost klijenta klasifikuje kao izloženost u statusu neizvršenja ukoliko je bar jedna transakcija u statusu neizvršenja (tzv. Klijentski pristup).

U skladu sa planom implementacije projekta Banka je implementirala alat za izračun umanjenja vrijednosti, i u procesu je finalizacije izrade metodološkog okvira.

Uporedo sa revizijom metodološkog pristupa primijenjenog od strane Banke u kontekstu MSFI 9 projekta Banka će biti predmet strukturiranog pregleda od strane eksternog revizora, koji trenutno obavljaju sveobuhvatnu procjenu implementacije.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (NASTAVAK)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (NASTAVAK)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni (NASTAVAK)

U tom pogledu, na bazi dosadašnje analize potrebno je istaći da nisu uočene kritične tačke koje bi mogle dovesti u pitanje ukupnu adekvatnost pomenutih metodoloških pristupa, u skladu sa zahtjevima novih principa. Na datum prve primjene, najveći efekti primjene novog standarda se očekuju od primjene novog modela za umanjenje vrijednosti zasnovanog na izračunu očekivanog kreditnog gubitka i primjene pravila za alokaciju po fazama. Očekuje se i veća volatilnost rezultata između različitih izvještajnih perioda naročito zbog dinamike promjena alokacije aktive po fazama (naročito između Faze 1 i Faze 2).

U pogledu "Klasifikacije i mjerenja", neće biti reklasifikacije kredita i dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha zbog karakteristika novčanih tokova (SPPI kriterijum). Shodno tome neće biti ni efekta na stopu Redovni osnovni kapital 1- CET 1.

Ukupno usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti finansijskih instrumenata zbog prelaska na MSFI 9 koji će biti priznati u kapitalu sa 1. januarom 2018. godine i koji će uticati na stopu CET 1, bruto od poreza, procijenjuje se u visini od +122bps (odnosno +1,22 pp), što je jednako iznosu od BAM +2,0 miliona.

Gledajući ukupan efekat usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti finansijskih instrumenata zbog prelaska na MSFI 9, pozitivan efekat na kreditima komitentima najvećim dijelom je rezultat nove metodologije koja je dovela do smanjenja kreditnih parametara u odnosu na iste korištene po standardu MRS 39 (PD iz BA master skale, kraći period posmatranja u izračunu stope oporavka, viši PD za izloženost prema centralnoj vladi i entitetskim vlastima), te značajnog učešća kratkoročnih kredita u ukupnom portfolio kredita.

MSFI 15, koji je stupio na snagu 1. januara 2018. godine, odobrila je Evropska unija Uredbom EU 2016/1905 od 22. septembra 2016. godine (objavljena 29. oktobra 2016. godine), mijenja aktuelni set međunarodnih računovodstvenih principa i tumačenja o priznavanju prihoda i posebno MRS 18.

MSFI 15 predviđa:

- dva pristupa za prepoznavanje prihoda ("u tački vremena" ili "tokom vremena");
- novi model za analizu transakcija ("Model pet koraka") fokusiran na prenos kontrole; i
- zahtjev za detaljnije objelodanjivanje treba uključiti u napomenama uz finansijske izvještaje.

Usvajanje novog računovodstvenog standarda može odrediti (i) reklasifikaciju između stavki bilansa uspjeha korištenih za prezentovanje prihoda, (ii) promjenu u vremenskom priznavanju takvih prihoda, kada ugovor sa klijentom sadrži nekoliko obaveza izvršavanja koje se moraju obračunati posebno po računovodstvenom standardu, (iii) različita mjerenja prihoda tako da odražavaju njihovu varijabilnost.

Na osnovu analize izvršene na nivou Banke do sada nije utvrđen značajan uticaj usvajanja MSFI 15.

MSFI 16, koji stupa na snagu 1. januara 2019. godine, MSFI 16, odobrila je Evropska unija Uredbom EU 2017/1986 od 31. oktobra 2017. godine (objavljen 9. novembra 2017. godine), mijenja aktuelni skup međunarodnih računovodstvenih principa i tumačenja o zakupu i posebno MRS 17.

IFRS16 uvodi novu definiciju zakupa i potvrđuje trenutnu razliku između dvije vrste zakupa (operativnog i finansijskog) u vezi sa računovodstvenim tretmanom koji se primjenjuje kod zakupodavca.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (NASTAVAK)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (NASTAVAK)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni (NASTAVAK)

S obzirom na računovodstveni tretman koji se primjenjuje na strani zakupca, novi računovodstveni standard, za sve tipove zakupa, određuje priznavanje kao sredstvo, koje predstavlja pravo korištenja osnovnog sredstva i, istovremeno, obaveza koja odražava buduća plaćanja ugovora o zakupu.

Pri inicijalnom priznavanju ova aktiva se mjeri na osnovu novčanih tokova ugovora o zakupu, koji uključuju pored sadašnje vrijednosti zakupa, bilo koji početni direktni trošak koji se može pripisati zakupu i bilo koji drugi troškovi potrebni za demontažu / uklanjanje osnovnog sredstva na kraju ugovora. Nakon inicijalnog priznavanja, pravo korištenja će se mjeriti na osnovu predviđanja za materijalnu imovinu koja primjenjuje model troškova umanjenoj za svaku akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, model revalorizacije ili model fer vrijednosti utvrđen u MRS 16 ili prema IAS 40.

2.3. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti, što je detaljnije objašnjeno u računovodstvenim politikama u nastavku.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korištenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2017. godine koristila direktni metod izvještavanja o novčanim tokovima.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

2.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: BAM) koja je i funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) provodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“) prema kojem je BAM vezan fiksno za EUR u odnosu 1 BAM = 0,511290 EUR, koji je korišten za 2017. i 2016. godinu.

2.5. Uporedne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti prezentacije u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene nematerijalne reklasifikacije uporednih finansijskih informacija za 2016. godinu,. Navedene reklasifikacije nemaju uticaja na rezultat i kapital Banke.

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u izvještaju dobitku ili gubitku za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi i rashodi od kamata u izvještaju o ukupnom rezultatu.

Prihodi i rashodi od kamata priznati i iskazani u izvještaju o dobitku ili gubitku uključuju:

- Kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortizovanom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope, i
- Kamate na dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija sastoje se uglavnom od naknada za kartično poslovanje, garancije, akreditive, domaća i međunarodna plaćanja, kupoprodaju valuta, usluge brokerskih i depozitarnih poslova i ostale usluge i isti se priznaju u izvještaju o dobitku ili gubitku po obavljanju pojedine usluge.

3.3. Neto dobici i gubici kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

Neto dobici i gubici kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od kursnih razlika derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u BAM po kursu važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i obaveze izražene u stranim valutama na dan izvještavanja svedene su u BAM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti koji se mjere po istorijskom trošku svode se u BAM po kursu na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo na dan izvještavanja.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.5. Porez na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, te svim korekcijama iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Iznos odloženog poreza izračunava se metodom bilansne obaveze pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe obračuna poreza.

Iznos odložene poreske imovine ili obaveza priznaje se korištenjem poreske stope za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum bilansa.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i sredstva odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum bilansa, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza.

Odložena poreska sredstva i obaveze se ne diskontuju, te se klasifikuju kao dugoročna sredstva i/ili obaveza u bilansu. Odložena poreska sredstva priznaju se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum bilansa, Banka ponovo procjenjuje nepriznata potencijalno odložena poreska sredstva i testira knjigovodstvenu vrijednost priznatih odloženih poreskih sredstava na umanjenje vrijednosti.

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina koja se drži do dospeljeća, finansijska imovina, kao i obaveze po fer vrijednosti kroz Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata u momentu početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Krediti i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, a može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursovima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.6. Finansijski instrumenti (NASTAVAK)

Klasifikacija (NASTAVAK)

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz Izvještaj o dobitku ili gubitku imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivate) i oni koje rukovodstvo inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju uglavnom ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku u svrhu kratkoročnog sticanja dobiti ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju.

Finansijska imovina koja se drži do dospijea uključuje dužničke hartije od vrijednosti koje Banka namjerava držati do njihovog dospijea.

Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu, uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Kredit i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, finansijsku imovinu koja se drži do dospijea, te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu, Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Vrednovanje

(a) Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeno za eventualno umanjenje vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu, odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove i umanjeno za eventualna umanjenja vrijednosti.

Banka u skladu sa MSFI 13 "Fer vrijednost" vrši revalorizaciju svih hartija od vrijednosti koje ima u svom portfoliju i na taj način bilansne pozicije hartija od vrijednosti svodi na njihovu fer vrijednost.

Posebna pažnja prilikom revalorizacije je usmjerena na portfolio dužničkih hartija od vrijednosti koji čini značajan dio aktive Banke na dan 31. decembra 2017. godine, te se revalorizacija obračunava po osnovu kamatnog rizika, odnosno rizika promjene tržišne kamatne stope (IR-delta) koji je izraženiji kod instrumenata sa fiksnim prinosom.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti krozostali ukupni rezultati

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u izvještaju o dobitku ili gubitku. Naknadno mjerenje je takođe po fer vrijednosti.

(d) Finansijska imovina koja se drži do dospijea

Finansijska imovina koja se drži do dospijea početno se priznaje po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina koja se drži do dospijea se vrednuje po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeno za eventualno umanjenje vrijednosti.

(e) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.6. Finansijski instrumenti (NASTAVAK)

Vrednovanje (NASTAVAK)

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u izvještaju o ukupnom rezultatu.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu. Dobici i gubici po osnovu promjene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostalom ukupnom rezultatu, sve do prestanka priznavanja ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine kada se odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, prenosi u izvještaj o dobitku ili gubitku. Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Umanjenja vrijednosti, kamatni prihod i amortizacija premije ili diskonta korištenjem efektivne kamatne stope dužničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju priznaju se u izvještaju o dobitku ili gubitku u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjjenja vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti, kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

1) Krediti i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja, kao i ostale finansijske imovine.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti), te navedeni događaj/i koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti mogu biti:

- značajne finansijske poteškoće klijenta,
- neredovno izmirivanje obaveza po glavnici i kamati po dospelju, ako ova neredovnost nije dogovorena s Bankom,
- restrukturiranje kredita koje se dogodilo zbog određenih ekonomskih ili pravnih razloga koji su uticali na značajno pogoršavanje klijentove finansijske situacije,
- dodjeljivanje forbearance (FB) mjere sa gubitkom,
- mogućnost stečaja, likvidacije ili drugog oblika finansijske reorganizacije,
- dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova klijenta.

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa ispravka vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u izvještaju o dobitku ili gubitku.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (ili grupnoj osnovi za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne) uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjenje vrijednosti na portfolio osnovi za nastale gubitke koji još nisu identifikovani („IBNR“).

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.6. Finansijski instrumenti (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (NASTAVAK)

1) Krediti i potraživanja (NASTAVAK)

Banka je u oktobru 2016. godine implementirala novi brojač dana kašnjenja za potrebe izračuna ispravki vrijednosti i rezervisanja u skladu sa zahtjevima MSFI. U septembru 2017. godine, u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka, Banka je implementirala novi prag materijalnosti. Međutim, lokalni regulator je u decembru 2017. godine usvojio izmjenu Odluke o izračunavanju kapitala banaka kojom je definisao novi prag materijalnosti, odnosno vratio na prag materijalnosti koji je važio do septembra 2017. godine. Ako se uzmu u obzir obje promjene, onda one nisu imale značajniji uticaj na troškove rezervisanja.

Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u izvještaju o ukupnom rezultatu. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Kreditnog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke.

U skladu sa lokalnom regulativom, Banka računa i rezervisanja za kreditni rizik prema propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske („ABRS“). Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane ABRS zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospelja, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebnih rezervi za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane ABRS. Opšte regulatorne rezerve se, u skladu sa tim propisima, obračunavaju po stopi od 2%.

Ukoliko su opšte i posebne regulatorne rezerve za potencijalne gubitke izračunate u skladu s propisima ABRS veće od ispravke vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI i početnog stanja regulatornih rezervi, ta razlika predstavlja nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke.

Prilikom izračunavanja regulatornog kapitala, iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornim zahtjevima i kriterijumima klasifikacije predstavlja odbitak, odnosno predmet je regulatornih usklađivanja.

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasifikovanih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u izvještaju o ukupnom rezultatu, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje na gubitak tekućeg perioda.

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao raspoloživo za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat kao gubitak tekućeg perioda, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist dobitka tekućeg perioda. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjena, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.6. Finansijski instrumenti (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (NASTAVAK)

3) Finansijska imovina koja se drži do dospelja

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih priliva diskontovanih tekućom tržišnom kamatnom stopom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cjelosti ili djelimično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te finansijska imovina koja se drži do dospelja isknižava se na dan trgovanja.

Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknižavaju se iz poslovnih knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

Tehnike procjene fer vrijednosti uključuju modele diskontovanja novčanih tokova na neto sadašnju vrijednost, upoređivanja sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene uključuju bezrizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i akcija, devizne kurseve, cijene indeksa, te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost koja najbolje odražava cijenu finansijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu koju bi odredili i ostali učesnici na tržištu u uobičajenom tržišnim uslovima.

Prilikom izračuna fer vrijednosti Banka uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Nivoi hijerarhije fer vrijednosti se određuju na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Modeli procjene fer vrijednosti

Finansijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorisani su u tri nivoa MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- Nivo 1 – instrumenti koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na osnovu cijena koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima.
- Nivo 2 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja dostupni na tržištu.
- Nivo 3 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste tržišne podatke koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na osnovu dostupnih tržišnih informacija, i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.6. Finansijski instrumenti (NASTAVAK)

Principi mjerenja fer vrijednosti (NASTAVAK)

Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti se vrednuju kroz dvodijelni proces koji zavisi od likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti (mark to market), te im se stoga dodjeljuje nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti s kojima se ne trguje na aktivnim tržištima se vrednuju u odnosu na modele koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neprepoznatljivi. S obzirom na navedeno, u zavisnosti od značaja ulaznih parametara koji su tržišno neprepoznatljivi, obveznicama se dodjeljuje nivo 2 ili 3.

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Banka koristi finansijske derivative kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom i kamatnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i investicionih aktivnosti. Banka ne drži niti izdaje finansijske derivate u špekulativne svrhe.

Finansijski derivati obuhvataju valutne forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobitak ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslati na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke iznad iznosa obavezne rezerve.

c) Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva kod Centralne banke je prikazana posebno i predstavlja iznos sredstava koji Banka mora ostvariti u toku svake deкаде kao prosječno dnevno stanje na računu rezervi, a koje se utvrđuje na osnovu propisanih procenata od prosječnog dnevnog stanja odgovarajuće vrste depozita u prethodnoj dekadi (Napomena 18).

d) Krediti i plasmani bankama

Kredit i plasmani bankama vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. U kredite i plasmane bankama ulaze i sredstva na računima kod drugih banaka.

e) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

f) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

g) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži do dospeljeća u zavisnosti od svrhe za koju su dužničke hartije od vrijednosti stečene.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.6. Finansijski instrumenti (NASTAVAK)

Specifični instrumenti (NASTAVAK)

h) Tekući računi i depoziti od banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

i) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

j) Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava korisniku garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospjelo plaćanje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po fer vrijednosti, koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama naknadno se vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uslovima.

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provodivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namirenja na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

3.7. Nekretnine i oprema

(a) Priznavanje i mjerenje

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili druge administrativne svrhe.

Nekretnine i oprema iskazuju se po istorijskom ili pretpostavljenom trošku nabavke, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Istorijski trošak uključuje troškove koji su direktno povezani sa sticanjem imovine.

Oprema se vrednuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine.

Naknadni troškovi

Nabavna vrijednost uključuje fakturisane vrijednosti kupljenih sredstava uvećanu za sve troškove nastale do momenta stavljanja novog sredstva u upotrebu. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao odvojena imovina, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njena vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravki i tekućeg održavanja terete izvještaj o dobitku ili gubitku u periodu u kojem su nastali.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.7. Nekretnine i oprema (NASTAVAK)

(b) Amortizacija

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njen procijenjeni vijek trajanja.

Preostala vrijednost imovine i procijenjeni vijek trajanja pregledaju se na svaki datum bilansa.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2017.	2016.
Zgrade	2,0% - 5,0%	2,0% - 5,0%
Elektronski sistemi	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20,0%	12,5% - 20,0%
Ostalo	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20,0%	20,0%

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2017.	2016.
Nematerijalna ulaganja – softver i licence	20,0%-25,0%	20,0%-25,0%

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definisan konačan vijek upotrebe testira se na umanjenoj vrijednosti, te se procjenjuje njen nadoknadivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje.

Neto knjigovodstvena vrijednost ostale nefinansijske imovine Banke (osim odloženih poreskih sredstava) provjerava se sa datumom bilansa kako bi se utvrdilo postoje li indikacije smanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak usljed smanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u izvještaju o ukupnom rezultatu.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (NASTAVAK)

Nadoknativa vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njene vrijednosti u upotrebi i njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektuje procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu.

Za imovinu koja uglavnom ne generiše nezavisne novčane tokove, njena nadoknativa vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generiše novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknativne vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do smanjenja vrijednosti.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku u skladu sa propisima.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koju rukovodstvo Banke smatra da je dovoljna za podmirenje budućih gubitaka. Rukovodstvo utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3.11. Kapital

Akcijski kapital

Akcijski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvajati najmanje 5% dobiti u rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% akcionarskog kapitala društva.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Regulatorne rezerve za kreditne gubitke

Kao što je objašnjeno u napomeni 3.6. regulatorna rezerva za kreditne gubitke predstavlja pozitivnu razliku između opštih i posebnih rezervisanja obračunatih u skladu sa propisima ABRS i umanjenja vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI u momentu prve primjene MRS i MSFI u Republici Srpskoj, 1. januara 2010. godine.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.11. Kapital (NASTAVAK)

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odloženog poreza.

Dividende

Dividende na redovne akcije priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Akumulirani dobitak (zadržana zarada)

Akumulirani dobitak uključuje neprenesenu i neraspoređenu dobit, koja se može rasporediti u narednom periodu.

3.12. Potencijalne i preuzete obaveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima potencijalne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kad iste postanu plative.

3.13. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

3.14. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge) koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tri glavna segmenta: korporativno i investiciono bankarstvo, maloprodaja i ostalo.

Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena (Napomena 5).

3.15. Primanja zaposlenih

a) Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata i obaveznih doprinosa se evidentiraju u izvještaju o dobitku ili gubitku u periodu u kojem su nastali. Za penzije zaposlenih Banka plaća doprinose u obavezne penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa kojima upravljaju društva u vlasništvu države. Obaveze za penzije evidentiraju se u izvještaju dobitku ili gubitku u trenutku obračuna plate.

3. Značajne računovodstvene politike (NASTAVAK)

3.15. Primanja zaposlenih (NASTAVAK)

b) Jubilarne nagrade

Banka isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade. Obaveza i trošak ovih davanja se procjenjuju korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

c) Otpremnine

U skladu sa internim pravilnikom o platama. Banka isplaćuje otpremnine radnicima prilikom odlaska u penziju u visini dvije prosječne mjesečne plate radnika. Obračun dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih se radi godišnje od strane ovlaštenog aktuara korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

3.16. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u izvještaju dobitku ili gubitku kada je utvrđeno pravo Banke na primanje dividende.

3.17. Zarada po akciji

Zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namjenjene redovnim akcionarima Banke sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

3.18. Zakupi

Zakupi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom klasifikuju se kao finansijski zakupi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih zakupa. Svi ostali zakupi su operativni zakupi. Trošak zakupa po osnovu operativnih zakupa tereti izvještaj o dobitku ili gubitku linearnom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Banka procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosuđivanja o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i ostalim faktorima kao što su: očekivani tokovi budućih događaja koji se mogu realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti.

Obračun i procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolia Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti računovodstvene procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim i fizičkim licima (Napomena 20), te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz vanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija, akreditiva i odobrenih neiskorištenih kredita i garancija (Napomena 27).

Umanjenja vrijednosti se takođe razmatraju za kreditnu izloženost od banaka, te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti i gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku

Banka procjenjuje umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovi za sve izloženosti pravnih lica za koje postoje objektivni dokazi o obezvrjeđivanju potraživanja kao i izloženosti fizičkih lica koje su materijalno značajne.

Izloženosti fizičkih lica koje nisu materijalno značajne, a za koje postoje objektivni dokazi o obezvrjeđivanju potraživanja, razmatraju se na grupnoj (portfolio) osnovi radi umanjenja vrijednosti.

Sve izloženosti kod kojih nije potvrđen gubitak razmatraju se na grupnoj (portfolio) osnovi (generička – „IBNR“ rezervisanja).

Sve izloženosti koje su klasifikovane kao izloženosti u neizvršenju obaveza, smatraju se izloženostima sa objektivnim dokazom umanjenja vrijednosti. Prema Bazelu III izloženosti su u statusu neizvršenja kada su u kašnjenju s izmirenjem obaveza više od 90 dana i/ili klijent nije sposoban izmiriti najmanje jednu od svojih kreditnih obaveza u potpunosti, a da Banka ne mora pribjeći mjerama naplate.

Za izloženosti pravnih i fizičkih lica status neizvršenja Banka određuje na nivou klijenta uzimajući u obzir sve njegove izloženosti. Broj dana u kašnjenju s izmirivanjem obaveza počinje da se računa nakon što dospjele obaveze na nivou klijenta pređu definisane pragove. Prag materijalnosti za pravna lica je: dospjele obaveze u visini 2,5% ukupne izloženosti klijenta i 500 BAM. Prag materijalnosti za fizička lica je: dospjele obaveze u visini 1% ukupne izloženosti klijenta i 20 BAM.

Kod procjene grupnog umanjenja vrijednosti (portfolio pristup) primjenjuju se sljedeća pravila:

- budući gotovinski tokovi za homogeni segment/korpu se procjenjuje na osnovu kretanja gubitka u prošlosti za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika,
- stopa gubitka iz prošlosti primjenjuje se na one homogene segmente/korpe koji su definisani na način koji je dosljedan sa segmentima/korpama za koje se ta stopa posmatrala,
- kretanje stope gubitka u prošlosti se prilagođava na osnovu trenutno dostupnih podataka tako da bude dosljedno sa sadašnjim uslovima na tržištu,
- metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu budućih gotovinskih tokova se redovno revidiraju.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (NASTAVAK)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (NASTAVAK)

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku (NASTAVAK)

Banka procjenjuje umanjenje vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnoću mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih gotovinskih tokova imovine ili portfolia imovine. Kao dokaz se uzima neredovna otplata ili ostale indikacije finansijskih poteškoća korisnika kredita, te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima zajmoprimci posluju, u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštovanjem uslova.

		31. decembra 2017. BAM '000	31. decembra 2016. BAM '000
	<i>Napomena</i>		
Pregled umanjenja vrijednosti (MSFI)			
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	20b	73.255	71.686
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	27	1.596	1.474
		74.851	73.160
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama			
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	24	1.373	525
Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja		79.532	77.068
Umanjenje vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	87
Ukupno umanjenje vrijednosti		79.532	77.155

Pored navedenih umanjenja u skladu sa MSFI, Banka takođe procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom ABRS, gdje se pozitivna razlika u odnosu na zbir MSFI umanjenja i početnog stanja regulatornih rezervi priznaje kao nedostajuća rezerva za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu.

Sljedeća tabela sumira umanjenje vrijednosti i rezervisanja u skladu sa ABRS regulativom:

	31. decembra 2017. BAM '000	31. decembra 2016. BAM '000
Pregled umanjenja vrijednosti (ABRS)		
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	73.121	78.148
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	4.149	3.855
	77.270	82.003
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	3.249	3.398
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	3.053	899
Ukupno umanjenje vrijednosti	83.572	86.300

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (NASTAVAK)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (NASTAVAK)

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku (NASTAVAK)

Nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke:

	31. decembra 2017. BAM '000	31. decembra 2016. BAM '000
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema ABRs	83.572	86.300
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema MSFI	(79.532)	(77.155)
Početno stanje regulatornih rezervi	(3.496)	(3.496)
Nedostajuće regulatorne rezerve	544	5.649

Početno stanje regulatornih rezervi iznosi 3.496 hiljada BAM i predstavlja razliku između ukupno obračunatih regulatornih rezervi i ispravki vrijednosti i rezervisanja po MRS i MSFI metodologiji u momentu prve primjene ovih standarda u Republici Srpskoj (1. januar 2010. godine).

Banka uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih kredita i potraživanja (neprihodujući krediti – NPL), te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	31. decembra 2017. '000 BAM			31. decembra 2016. '000 BAM		
	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Bruto izloženost	39.582	29.992	69.574	48.008	30.627	78.635
Umanjenje vrijednosti	37.041	24.832	61.873	37.901	24.334	62.235
Stopa umanjenja	93,58%	82,80%	88,93%	78,9%	79,5%	79,1%

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan procentni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su prikazane na dan 31. decembra 2017. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 696 hiljada BAM (2016: 786 hiljada BAM).

Pored pojedinačno i grupno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u paragrafu iznad, Banka takođe priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum bilansa, a koji nisu bili posebno identifikovani (IBNR, portfolio umanjenje vrijednosti).

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. decembra 2017. procijenjen na portfolio osnovi (IBNR rezervisanja), iznosio je 11.382 hiljade BAM (2016: 9.451 hiljada BAM) relevantne bilansne izloženosti. Ukupno umanjenje vrijednosti bazirano na portfolio osnovi (IBNR rezervisanja) iznosilo je 1,3% (2016: 1,1%) neto kredita komitentima.

b) Porezi

Banka priznaje poresku obavezu u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske i Brčko Distrikta. Poreske prijave odobravaju poreski organi koji su nadležni za provođenje naknadne kontrole poreskih obveznika.

c) Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) ovlaštena je za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (NASTAVAK)

d) Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu provodi posebna tročlana komisija čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Upravljanju specijalnim plasmanima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju rukovodioci Pravnih poslova i Upravljanja rizicima, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Protiv Banke su pokrenuta 23 sudska spora sa imovinskopравnim zahtjevima. Prema odluci Uprave Banke, a na prijedlog Komisije za procjenu rizičnosti po obavezama iz sudskih postupaka koji se vode protiv Banke, za sporove za koje se vjeruje da bi Banka mogla izgubiti ili imati značajnije troškove, izvršeno je rezervisanje u ukupnom iznosu od 1.803 hiljade BAM (2016: 1.773 hiljade BAM), od čega se na radne sporove odnosi 81 hiljada BAM (2016: 185 hiljada BAM), a na ostale sporove 1.322 hiljade BAM (2016: 1.587 hiljada BAM) (Napomena 28).

5. Izvještavanje po segmentima

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima, u skladu sa MSFI 8, uključuju:

1. „Maloprodaja“: fizička lica i malo preduzetništvo
2. „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća, država i javni sektor
3. „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije, te ostala imovina i obaveze koje nisu pridružene drugim segmentima.

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa internim upravljačkim izvještajima Banke i dodatno su usklađeni sa finansijskim izvještajima u ovim napomenama.

Pri mjerenju poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama proizvoda i usluga, određene valute i ročnosti u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe (u daljem tekstu: Grupa).

Metodologija alokacija prihoda i troškova po segmentima je ista u obje prikazane godine.

5. Izvještavanje po segmentima (NASTAVAK)

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima

ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2017.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment izvještajima '000 BAM	Usklađivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima '000 BAM
Neto prihodi od kamata	19.778	26.717	4.227	50.722	-	50.722
Neto prihodi od naknada i provizija	3.968	10.855	(510)	14.313	(1)	14.312
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	48	48	-	48
Neto dobiti/(gubici) od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	904	612	166	1.682	(167)	1.515
Ostali rashodi*	9	8	(385)	(368)	368	-
(Gubici)/Dobici od investiranja	-	-	-	-	166	166
Ukupni operativni prihodi	24.659	38.192	3.546	66.397	366	66.763
Ukupno operativni troškovi	(5.407)	(23.926)	(615)	(29.948)	(1.485)	(31.433)
Dobit prije umanjavanja vrijednosti i rezervisanja	19.252	14.266	2.931	36.449	(1.119)	35.330
Neto dobiti/(gubici) od umanjavanja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(2.403)	(3.601)	-	(6.004)	-	(6.004)
Rezervisanje za rizike i troškove	(825)	(1.174)	(31)	(2.030)	1.580	(450)
Dobici/(gubici) od umanjavanja vrijednosti nekretnina i opreme*	-	-	22	22	-	22
Ostali operativni prihodi i rashodi	-	-	-	-	(462)	(462)
Dobit prije oporezivanja	16.024	9.491	2.922	28.437	(1)	28.436
Porez na dobit	(1.500)	(888)	(274)	(2.662)	1	(2.661)
Dobit za godinu	14.524	8.603	2.648	25.775	-	25.775
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit	-	-	-	-	-	-
Promjene u rezervi za fer vrijednost, neto od poreza na dobit	-	-	(133)	(133)	-	(133)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	14.524	8.603	2.515	25.642	-	25.642

*pozicija iz Segment reporta

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

5. Izvještavanje po segmentima (NASTAVAK)

Izvršaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima (NASTAVAK)

ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2016.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment izvršajima '000 BAM	Usklađivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvršajima '000 BAM
Neto prihodi od kamata	19.839	24.526	4.599	48.964	-	48.964
Neto prihodi od naknada i provizija	3.321	10.033	(362)	12.992	-	12.992
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	3	3	-	3
Neto dobiti/(gubici) od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	649	669	-	1.318	-	1.318
Ostali rashodi*	-	(1)	(164)	(165)	165	-
(Gubici)/Dobici od investiranja	-	-	-	-	-	-
Ukupni operativni prihodi	23.809	35.227	4.076	63.112	165	63.277
Ukupno operativni troškovi	(5.379)	(23.710)	-	(29.089)	(1.409)	(30.498)
Dobit prije umanjivanja vrijednosti i rezerviranja	18.430	11.517	4.076	34.023	(1.244)	32.779
Neto dobiti/(gubici) od umanjivanja vrijednosti i rezerviranja za kreditne rizike	(2.721)	(5.063)	-	(7.784)	-	(7.784)
Rezerviranje za rizike i troškove	(411)	(1.004)	(181)	(1.596)	1.493	(103)
Dobici / gubici od umanjivanja vrijednosti nekretnina i opreme*	-	142	-	142	-	142
Ostali operativni prihodi i rashodi	-	-	-	-	(249)	(249)
Dobit prije oporezivanja	15.298	5.592	3.895	24.785	-	24.785
Porez na dobit	(1.530)	(559)	(516)	(2.605)	203	(2.402)
Dobit za godinu	13.768	5.033	3.379	22.180	203	22.383
Ostala sveobuhvatna dobit. neto od poreza na dobit						
Promjene u rezervi za fer vrijednost, neto od poreza na dobit	-	-	460	460	-	460
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	13.768	5.033	3.839	22.640	203	22.843

*pozicija iz Segment reporta

Prihodi i rezultati segmenata prikazani u prethodnim tabelama (za godine koje se završavaju na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine) predstavljaju prihode generisane od prodatih proizvoda i izvršenih usluga prema klijentima iz ovih segmenata. Prihodi između segmenata u toku perioda su eliminisani.

Računovodstvene politike izvještajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Banke opisane u Napomeni 3. Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova i to na bazi prihoda ostvarenih od strane svakog segmenta posebno. To predstavlja kriterijum po kojem se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, u cilju alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata.

Prihodi Banke od glavnih usluga su detaljno prikazani u Napomenama 6 i 8 uz finansijske izvještaje.

5. Izvještavanje po segmentima (NASTAVAK)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima

31. DECEMBRA 2017.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno po segment izvještajima	Usklađivanje	Ukupno po finansijskim izvještajima
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	-	-	170.568	170.568	-	170.568
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	116.002	116.002	-	116.002
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	100.444	100.444	-	100.444
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	152.892	-	16.650	169.542	-	169.542
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	10	10	-	10
Kredit i potraživanja od komitenata	450.289	445.473	-	895.762	-	895.762
Nekretnine i oprema	-	-	16.468	16.468	-	16.468
Nematerijalna imovina	-	-	5.887	5.887	-	5.887
Ostala aktiva	-	-	5.997	5.997	-	5.997
Odložena poreska sredstva	-	-	16	16	-	16
Ukupno imovina	603.181	445.473	432.042	1.480.696	-	1.480.696
Obaveze						
Depoziti i krediti od banaka	-	-	395.901	395.901	-	395.901
Depoziti i krediti od komitenata	422.569	441.059	-	863.628	-	863.628
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	621	621	-	621
Ostale obaveze	-	-	16.925	16.925	-	16.925
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.066	2.066	-	2.066
Obaveza za porez na dobit	-	-	417	417	-	417
Odložena poreska obaveza	-	-	16	16	-	16
Ukupno obaveze	422.569	441.059	415.946	1.279.574	-	1.279.574
Kapital i rezerve	-	-	175.347	175.347	-	175.347
Neto dobit za godinu	14.524	8.603	2.648	25.775	-	25.775
Ukupno kapital i rezerve	14.524	8.603	177.995	201.122	-	201.122
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	437.093	449.662	593.941	1.480.696	-	1.480.696

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

5. Izvještavanje po segmentima (NASTAVAK)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima (NASTAVAK)

31. DECEMBRA 2016.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment izvještajima '000 BAM	Usklađivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	-	-	101.815	101.815	-	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	97.146	97.146	-	97.146
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	165.408	165.408	-	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	130.214	-	25.681	155.895	-	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	534	534	-	534
Kredit i potraživanja od komitenata	432.815	421.868	-	854.683	-	854.683
Nekretnine i oprema	-	-	16.192	16.192	-	16.192
Nematerijalna imovina	-	-	4.566	4.566	-	4.566
Ostala aktiva	-	-	3.806	3.806	-	3.806
Odložena poreska sredstva	-	-	3	3	-	3
Ukupno imovina	563.029	421.868	415.151	1.400.048	-	1.400.048
Obaveze						
Depoziti i krediti od banaka	-	-	397.376	397.376	-	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	390.272	399.945	-	790.217	-	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	23.458	23.458	1	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.026	2.026	-	2.026
Obaveza za porez na dobit	-	-	504	504	(204)	300
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	390.272	399.945	423.364	1.213.581	(203)	1.213.378
Kapital i rezerve	-	-	164.287	164.287	-	164.287
Neto dobit za godinu	13.768	5.033	3.379	22.180	203	22.383
Ukupno kapital i rezerve	13.768	5.033	167.666	186.467	203	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	404.040	404.978	591.030	1.400.048	-	1.400.048

6. Prihodi od kamata

a) Raščlanjivanje po izvorima:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Fizička lica	30.216	30.108
Preduzeća i preduzetnici	14.561	16.353
Banke i bankarske institucije	(48)	127
Javni sektor	16.543	16.867
	61.272	63.455

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Kreditni komitentima	53.270	55.560
Plasmani i krediti bankama	27	178
Obavezna rezerva kod Centralne banke	(189)	(75)
Dužničke hartije od vrijednosti	8.164	7.792
	61.272	63.455

7. Rashodi od kamata

a) Raščlanjivanje po primaocima:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
RAŠČLANJIVANJE PO PRIMAOCIMA:		
Fizička lica	3.809	4.592
Preduzeća i preduzetnici	2.155	2.757
Banke i ostale finansijske institucije	2.287	4.319
Javni sektor	163	229
Ostale organizacije	2.136	2.594
	10.550	14.491

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Tekući računi i depoziti fizičkih lica	3.809	4.592
Tekući računi i depoziti pravnih lica	1.375	1.891
Tekući računi i depoziti banaka	1.806	3.900
Tekući računi i depoziti drugih finansijskih institucija	1.859	2.194
Uzeti krediti od banaka	1.694	1.907
Ostalo	7	7
	10.550	14.491

8. Prihodi od naknada i provizija

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Platni promet u zemlji	6.440	5.709
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	1.986	1.929
Poslovi isplata deviznih penzija i doznaka fizičkih lica	1.703	1.666
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.370	1.324
Kartično poslovanje	1.833	1.651
Naknade po osnovu kredita	1.846	1.419
Poslovi kupoprodaje efektivne i deviza	1.660	987
Ostale naknade i provizije	440	427
	17.278	15.112

9. Rashodi od naknada i provizija

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Kartično poslovanje	1.618	1.280
Platni promet u zemlji	631	466
Platni promet s inostranstvom	216	159
Primljene garancije i jemstva	-	13
Poslovi sa efektivom	245	42
Naknade po poslovima kredita	104	92
Ostale naknade i provizije	152	68
	2.966	2.120

10. Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Prihodi od dividendi	48	3
	48	3

11. Neto dobici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Neto dobici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.515	1.318
	1.515	1.318

12. Troškovi zaposlenih

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Redovna primanja - bruto plate	13.365	12.904
Varijabilna primanja - bonusi	1.454	1.275
Ostali troškovi zaposlenih	618	403
Troškovi za otpremnine	489	431
Ostali troškovi (ugovori o djelu)	113	103
Ukupno troškovi zaposlenih	16.039	15.116

Troškovi zaposlenih uključuju doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2017. godini u iznosu od 2.593 hiljade BAM (2016: 2.708 hiljada BAM).

13. Ostali troškovi

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Informaciono-komunikacione tehnologije	3.406	3.373
Operativno poslovanje	2.516	2.457
Nekretnine	1.794	1.744
Konsultantske usluge	1.631	1.446
Obezbjedenje i transport novca	1.152	1.130
Oglašavanje, marketing i promocija	829	869
Kancelarijsko poslovanje	550	610
Ostali troškovi za zaposlene	393	310
Indirektni porezi i doprinosi	285	321
Odobrovanje i praćenje kredita	75	48
	12.631	12.308

14. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 20 b)	5.882	7.821
Vanbilansne pozicije (Napomena 27)	122	(37)
	6.004	7.784

15. Rezervisanja za rizike i troškove

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Troškovi rezervisanja za sudske sporove i troškove	450	103
	450	103

16. Porez na dobit

Porez na dobit priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku sadrži tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Tekući porez na dobit	2.645	2.402
Odloženi porez na dobit (Napomena 29.)	16	-
Ukupno	2.661	2.402

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Dobit prije oporezivanja	28.436	24.785
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	2.844	2.479
Umanjenje poreza za isključene prihode	(866)	(781)
Uvećanje poreza za nepriznate rashode od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine	503	366
Uvećanje poreza za nepriznate ostale rashode	180	165
Korekcija poreza na dobit iz prethodnih godina	-	173
Porez na dobit	2.661	2.402
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	9,36%	9,69%

Poreski propisi određuju poresko priznate rashode i prihode za potrebe obračuna poreske osnovice, kao i iznos poresko priznatog rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana, a najviše do iznosa koji propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske za kategorije B,C,D i E.

Poreske obaveze su navedene u poreskim prijavama Banke i prihvaćene su kao takve, ali mogu biti predmet kontrole poreskih vlasti u periodu od pet godina nakon njihovog prihvatanja. Uprava Banke nije upoznata sa bilo kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalne materijalne odgovornosti u tom pogledu.

17. Novčana sredstva

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Gotovina u domaćoj valuti	18.022	17.143
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	147.052	77.465
Gotovina u stranoj valuti	5.494	7.207
	170.568	101.815

18. Obavezna rezerva kod centralne banke

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	116.002	97.146
	116.002	97.146

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) propisuje način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava preko obavezne rezerve koji se drži na računima kod Centralne banke.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u BAM i stranim valutama (izraženim u BAM prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda).

U osnovicu za obračun obavezne rezerve zaključno sa 30. junom 2016. godine nisu ulazila pozajmljena sredstva od nerezidenata i depoziti i krediti vlada i entiteta (rezidenata) namijenjeni za razvojne projekte.

Banka je do 30. juna 2016. godine bila obavezna držati na računu rezervi kod Centralne banke najmanje 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospeljeća do jedne godine, a 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospeljeća preko jedne godine.

Od 1. jula 2016. godine, Odlukom o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade Centralne banke bankama na iznos rezerve Upravnog vijeća Centralne banke, utvrđena je jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koja se primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve. U osnovicu za obračun obavezne rezerve od 1. jula 2016. godine ne ulaze depoziti domaćih banaka i depoziti domaćih banaka u stečaju kod Banke.

U 2016. godini, Centralna banka nije obračunavala i plaćala naknadu na obaveznu rezervu. Na sredstva iznad obavezne rezerve, Centralna banka do 30. juna 2016. godine nije obračunavala i plaćala naknadu bankama, dok je od 01. jula 2016. godine na sredstva iznad obavezne rezerve naplaćivala naknadu od banaka koja je iznosila 0,2%.

U 2017. godini, Centralna banka nije obračunavala i plaćala naknadu na obaveznu rezervu. Na sredstva iznad obavezne rezerve, Centralna banka u 2017. godini je naplaćivala naknadu od banaka koja je iznosila 0,2%.

19. Krediti i potraživanja od banaka

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	'000 BAM	'000 BAM
- plasmani stranim bankama	97.387	160.606
- plasmani domaćim bankama	3.054	4.802
- nedospjela potraživanja po kamati	3	-
	100.444	165.408

Od kredita i potraživanja od banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 100.444 hiljade BAM, iznos od 28.699 hiljada BAM (2016: 51.429 hiljada BAM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka.

U kreditima i potraživanjima od povezanih banaka iznos od 3.000 hiljade BAM odnosi se na sredstva data kao novčani kolateral (2016: 4.800 hiljada BAM).

20. Krediti i potraživanja od komitenata

a) Raščlanjivanje po poslovima

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	'000 BAM	'000 BAM
Pravna lica		
- u BAM	216.992	204.494
- u stranoj valuti	79.676	124.668
- sa valutnom klauzulom	229.091	174.271
Ukupno bruto	525.759	503.433
Umanjenje vrijednosti glavnice kredita	(43.272)	(43.463)
	482.487	459.970
Fizička lica		
- u BAM	164.191	166.596
- u stranoj valuti	46	60
- sa valutnom klauzulom	279.488	256.421
Ukupno bruto	443.725	423.077
Umanjenje vrijednosti glavnice kredita	(29.983)	(28.223)
	413.742	394.854
Bruto krediti	969.484	926.510
Neto krediti	896.229	854.824
Dospjela i nedospjela potraživanja po kamati - pravna lica	3.460	3.558
Umanjenje vrijednosti dospjele i nedospjele kamate - pravna lica	(2.561)	(2.607)
Dospjela i nedospjela potraživanja po kamati - fizička lica	1.281	1.279
Umanjenje vrijednosti dospjele i nedospjele kamate - fizička lica	(747)	(776)
Naplaćena neprihodovana naknada - pravna lica	(403)	(337)
Naplaćena neprihodovana naknada - fizička lica	(1.497)	(1.258)
Kredit i potraživanja od komitenata	895.762	854.683

20. Krediti i potraživanja od komitenata (NASTAVAK)

b) Kretanje ispravke vrijednosti kredita i kamata

	Kreditni pravna lica '000 BAM	Kreditni stanovništva '000 BAM	Kamata pravna lica '000 BAM	Kamata stanovništva '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	40.315	23.757	2.652	698	67.422
Neto gubitak priznat u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 14)	3.359	4.462	55	117	7.993
Otpisi	(211)	4	(100)	(39)	(346)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	43.463	28.223	2.607	776	75.069
Neto gubitak priznat u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 14)	3.097	2.786	(2)	1	5.882
Otpisi/prenosi i zaokruženja	(3.288)	(1.026)	(44)	(30)	(4.388)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	43.272	29.983	2.561	747	76.563

c) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolija kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica, te ostale subjekte koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

d) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Pravna lica		
Rudarstvo i energetika	41.383	33.386
Poljoprivreda	8.483	10.145
Građevinarstvo	29.528	33.681
Industrija	164.451	155.524
Trgovina	109.634	124.513
Usluge	1.237	2.951
Saobraćaj	7.718	4.728
Finansije	2.574	1.009
Javni sektor (Centralne institucije)	90.125	87.766
Lokalna samouprava	65.993	45.777
Neprofitne institucije	4.633	3.953
	525.759	503.433
Fizička lica	443.725	423.077
Ukupno bruto krediti	969.484	926.510
Umanjenje vrijednosti kredita	(73.255)	(71.686)
Ukupno neto krediti	896.229	854.824

Struktura kreditnog portfolija se redovno nadgleda od strane sektora za Upravljanje rizikom u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

21. Finansijska imovina

a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Vlasničke hartije od vrijednosti		
Domaće osiguravajuće organizacije	8	8
Ostale domaće organizacije	101	338
Strane organizacije	8	8
	117	354
Kotirane na berzi	8	8
Nekotirane na berzi	109	346
	117	354
Dužničke hartije od vrijednosti		
Opštinske obveznice	-	5
Obveznice Republike Srpske	167.327	151.842
Trezorski zapisi Republike Srpske	2.098	3.694
	169.425	155.541
Kotirane na berzi	169.425	155.541
Nekotirane na berzi	-	-
	169.425	155.541
Ukupno finansijska imovina raspoloživa za prodaju	169.542	155.895

Pregled finansijske imovine raspoložive za prodaju prema nivoima fer vrijednosti:

	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2017.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	117	117
Opštinske obveznice	-	-	-	-
Obveznice Republike Srpske	-	167.327	-	167.327
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	2.098	-	2.098
Ukupno	-	169.425	117	169.542
31. decembar 2016.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	354	354
Opštinske obveznice	-	5	-	5
Obveznice Republike Srpske	-	151.842	-	151.842
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	3.694	-	3.694
Ukupno	-	155.541	354	155.895

Nakon prikupljanja detaljnih podataka o prometu i cijenama dužničkih hartija od vrijednosti na tržištu Republike Srpske, te analize istih, na nivou UniCredit Grupe je odlučeno da se dužničke hartije u portfoliju Banke vode na Nivou 2.

21. Finansijska imovina (NASTAVAK)

Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Za eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti primijenjen je eksterni kreditni rejting države Bosne i Hercegovine, koji je prema Agenciji za kreditni rejting Standard & Poor's „B / stabilan“, a prema Moody's Investors Service „B3 / stabilan“

22. Nekretnine i oprema

	Građevinski objekti i zemljište '000 BAM	Oprema i ostala sredstva '000 BAM	Investicije u toku '000 BAM	Ukupno nekretnine i oprema '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2016.	26.072	19.498	382	45.952
Povećanja	-	-	1.874	1.874
Prenosi	566	963	(1.529)	-
Prodaja i otpisi	(1.380)	(4.632)	-	(6.012)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	25.258	15.829	727	41.814
Stanje na dan 1. januara 2017.	25.258	15.829	727	41.814
Povećanja	-	-	1.866	1.866
Prenosi	308	423	(731)	-
Prodaja i otpisi	-	(968)	-	(968)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	25.566	15.284	1.862	42.712
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2016.	12.910	16.697	-	29.607
Amortizacija	549	1.070	-	1.619
Prodaja i otpisi	(972)	(4.632)	-	(5.604)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	12.487	13.135	-	25.622
Stanje na dan 1. januara 2017.	12.487	13.135	-	25.622
Amortizacija	555	1.035	-	1.590
Prodaja i otpisi	-	(968)	-	(968)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	13.042	13.202	-	26.244
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2016.	12.771	2.694	727	16.192
Stanje na dan 31. decembra 2017.	12.524	2.082	1.862	16.468

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortizuju, u okviru građevinskih objekata i zemljišta, iznosi 3.159 hiljada BAM (2016: 3.159 hiljada BAM).

Investicije u toku na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 1.862 hiljade BAM (2016: 727 hiljada BAM) odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Tokom 2017. godine nekretnine i oprema Banke nisu bile opterećene zalogom ili hipotekom.

Banka je sprovela test umanjenja vrijednosti nekretnina na dan 31. decembra 2017. godine na osnovu kojeg nije bilo potrebe za umanjenjem vrijednosti nekretnina.

23. Nematerijalna imovina

	Softver '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 BAM	Ukupno nematerijalna imovina '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2016.	16.733	5.315	1.390	23.438
Povećanja	-	-	2.597	2.597
Prenosi	577	432	(1.009)	-
Prodaja i otpisi	(245)	(1.407)	-	(1.652)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	17.065	4.340	2.978	24.383
Stanje na dan 1. januara 2017.	17.065	4.340	2.978	24.382
Povećanja	-	-	2.494	2.494
Prenosi	1.516	301	(1.817)	-
Prodaja i otpisi	(35)	(9)	-	(44)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	18.546	4.632	3.655	26.833
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2016.	15.168	4.846	-	20.014
Amortizacija	776	679	-	1.455
Otpisi	(245)	(1.407)	-	(1.652)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	15.699	4.118	-	19.817
Stanje na dan 1. januara 2017.	15.699	4.118	-	19.817
Amortizacija	716	457	-	1.173
Otpisi	(35)	(9)	-	(44)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	16.380	4.566	-	20.946
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2016.	1.365	222	2.978	4.566
Stanje na dan 31. decembra 2017.	2.166	66	3.655	5.887

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 3.655 hiljada BAM (2016: 2.978 hiljada BAM) odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nije stavljena u upotrebu.

Na dan 31. decembra 2017.godine Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

24. Ostala aktiva

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	198	195
Potraživanja za plate radnika	1.167	652
Potraživanja po osnovu kartica	3.379	1.884
Potraživanja po osnovu čekova	14	-
Ulaganja u tuđe objekte	287	305
Potraživanja po operativnim poslovima	1.050	435
Materijalno stečena sredstva	585	189
Ostala potraživanja	690	671
	7.370	4.331
Umanjenje vrijednosti	(1.373)	(525)
Ukupno ostala aktiva	5.997	3.806

Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive:

	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	521
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju dobitku ili gubitku	-
Otpisi i prenosi	4
Stanje na dan 31. decembra 2016.	525
Neto dobiti / gubici priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku	451
Otpisi, prenosi i zaokruženja	397
Stanje na dan 31. decembra 2017.	1.373

25. Depoziti i krediti od banaka

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Depoziti po viđenju		
- u BAM	-	2
- u stranoj valuti	310	223
	310	225
Oročeni depoziti		
- u BAM	18.001	49.800
- u stranoj valuti	318.335	283.953
	336.336	333.753
Ukupno depoziti	336.646	333.978
Uzeti krediti		
- u stranoj valuti	59.255	63.398
Ukupno uzeti krediti	59.255	63.398
Ukupno depoziti i krediti od banaka	395.901	397.376

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 336.336 hiljada BAM (2016: 333.755 hiljada BAM) odnosi se na depozite i kredite od povezanih lica.

26. Depoziti i krediti od komitenata

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
PRAVNA LICA I PREDUZETNICI		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	195.053	129.172
- u stranoj valuti	63.974	58.433
	259.027	187.605
Oročeni depoziti		
- u BAM	51.886	48.555
- sa valutnom klauzulom	98.480	125.096
- u stranoj valuti	14.440	14.977
	164.806	188.628
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	423.833	376.233
FIZIČKA LICA		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	141.342	127.494
- u stranoj valuti	98.580	80.242
	239.922	207.736
Oročeni depoziti		
- u BAM	47.311	41.696
- sa valutnom klauzulom	41	42
- u stranoj valuti	100.796	103.951
	148.148	145.689
Ukupno depoziti fizičkih lica	388.070	353.425
UKUPNO DEPOZITI	811.903	729.658
Uzeti krediti od komitenata		
- u BAM	-	-
- sa valutnom klauzulom	42.657	48.531
- u stranoj valuti	9.068	12.028
Ukupno uzeti krediti od komitenata	51.725	60.559
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	863.628	790.217

27. Ostale obaveze

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Obaveze prema zaposlenim	2.623	2.191
Primljeni avansi za naplatu imovine iz NPL kredita	112	203
Obaveze prema dobavljačima	1.916	1.872
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	1.596	1.474
Rezervisanja za jubilarne nagrade	200	208
Obaveze za izvršenje naloga platnog prometa u zemlji	1.874	3.282
Obaveze po osnovu brokerskih poslova	2	65
Obaveze po osnovu nenominiranih depozita	678	665
Pasivna vremenska razgraničenja	820	7.064
Obaveze po operativnim poslovima-kartice	1.725	1.085
Obaveze za neisplaćene osigurane depozite	2.504	3.122
Obaveze za PDV	417	530
Ostale obaveze	2.458	1.698
	16.925	23.459

Kretanje rezervisanja:

	Vanbilansne i potencijalne obaveze '000 BAM	Jubilarne nagrade '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	1.512	208	1.720
Neto dobici/(gubici) priznati u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 14)	(37)	-	(37)
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	1.474	208	1.682
Neto dobici/(gubici) priznati u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 14)	122	-	122
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	-	(8)	(8)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	1.596	200	1.796

Dobici/gubici po osnovu rezervisanja za vanbilansnu izloženost prikazan je kroz neto gubitke od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike (Napomena 14) dok su dobici/gubici po osnovu jubilarnih nagrada prikazani kroz troškove zaposlenih (Napomena 12) u izvještaju o ukupnom rezultatu.

28. Rezervisanja za obaveze i troškove

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Rezervisanja za otpremnine	263	253
Rezervisanja za sudske sporove	1.803	1.773
	2.066	2.026

Kretanje rezervisanja za obaveze i troškove

	Sudski sporovi '000 BAM	Otpremnine '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	1.956	251	2.207
Neto dobiti/(gubici) priznati u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 15)	103	2	105
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(286)	-	(286)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	1.773	253	2.026
Gubici priznati u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomene 15 i 12)	450	12	462
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(420)	(2)	(422)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	1.803	263	2.066

29. Odložena poreska sredstva i obaveze

Neto odložena poreska sredstva

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korištenjem zakonske poreske stope od 10% (2016: 10%).

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Odložena poreska sredstva		
Rezerve na osnovu obračuna fer vrijednosti	16	3
Neto odložena poreska sredstva	16	3
Odložena poreska obaveza		
Odložena poreska obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije	(16)	-
Neto odložena poreska obaveza/sredstvo	-	3

29. Odložena poreska sredstva i obaveze (NASTAVAK)

Kretanje odloženih poreza

	Odložena poreska sredstva '000 BAM	Odložena poreska obaveza '000 BAM	Neto odložena poreska sredstva '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	61	-	61
(Smanjenje)/povećanje odloženih poreskih sredstava/obaveza	(58)	-	(58)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	3	-	3
Stanje na dan 1. januara 2017.	3	-	3
(Smanjenje)/povećanje odloženih poreskih sredstava/obaveza	13	(16)	(3)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	16	(16)	-

30. Akcijski kapital

	Redovne akcije '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2016.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2016.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2017.	97.055
Nominalna vrijednost (BAM)	700
Broj akcija	138.650

Akcionare Banke na dan 31. decembra 2017. godine čine 1 većinski akcionar i 62 mala akcionara: domaćih i stranih pravnih i fizička lica sa učešćem od:

	% učešća
UniCredit S.p.A. Italija	98,46%
Mali akcionari	1,54%
	100,00%

Niko od članova Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Banke na dan 31. decembra 2017. godine ne posjeduje akcije Banke.

Sve akcije Banke izlistane su na Banjalučkoj berzi. Cijena akcija na dan zadnjeg trgovanja u 2017. godini iznosila je 1.185,00 BAM (31.12.2016: 922,51 BAM).

31. Zarada po akciji

	2017.	2016.
Ukupan broj akcija	138.650	138.650
Prosječan ponderisani broj akcija	138.650	138.650
Neto dobit u '000 BAM	25.775	22.383
Obična i razrijeđena zarada po akciji u BAM	185,90	161,44

Banka je u četvrtom kvartalu 2017. godine izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu do 11.190 hiljada BAM od neto dobiti ostvarene u 2016. godini. Pravo na isplatu dividende ostvarila su 63 akcionara, a dividenda po jednoj akciji iznosila je 80,71 BAM.

32. Potencijalne i preuzete obaveze

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Plative garancije:		
- u BAM	9.067	12.315
- u stranoj valuti	20.448	20.298
Činidbene garancije:		
- u BAM	43.383	38.450
- u stranoj valuti	21.611	10.545
Potencijalne obaveze po osnovu nepovučениh kredita i garancija:		
- u BAM	105.213	106.090
- u stranoj valuti	957	701
Akreditivi u stranoj valuti	4.121	1.751
Ostala jemstva	-	-
Ukupno	204.800	190.150

Na dan 31. decembra 2017. godine, rezervisanja za potencijalne gubitke za preuzete potencijalne obaveze iznosila je 1.596 hiljada BAM (2016: 1.474 hiljada BAM). Kretanje u rezervisanjima prikazano je u Napomeni 27.

33. Transakcije sa povezanim licima

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24, lica povezana sa Bankom i ključni menadžment Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a),(b)	Matični entitet i entiteti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad entitetom	UniCredit S.p.A. Italija
MRS 24.19 (c)	Supsidijarna i druga lica iz iste Grupe	Povezane banke i druga pravna lica u okviru UniCredit Grupe
MRS 24.19 (c), (e)	Pridruženi entiteti i zajednička ulaganja	Banka nije imala zavisnih entiteta niti zajedničkih ulaganja u 2017. godini
MRS 24.19 (f)	Ključni menadžment institucije ili njenog matičnog entiteta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke; članovi Nadzornog odbora i Uprave matičnog entiteta, ključni menadžment Banke, te lica povezana sa navedenim članovima
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Banka nije imala ostalih povezanih lica u 2017. godini

33. Transakcije sa povezanim licima (NASTAVAK)

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Imovina:		
Devizni računi po viđenju:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	13.140	16.658
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	3.981	3.992
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	431	3.412
- UniCredit Bank AG Minhen	1.892	19.244
- UniCredit S.p.A. Italija	6.251	1.463
- UniCredit Bank d.d. Mostar	4	2
- UniCredit Bank Slovenija d.d.	-	1.858
	25.699	46.629
Oročeni depoziti:		
- UniCredit Bank d.d. Mostar	3.000	4.800
	3.000	4.800
Ostala potraživanja		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	-	188
- UniCredit S.p.A. Italija	202	46
- UniCredit Bank d.d. Mostar	2	3
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	238	15
	442	252
Finasijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
- UniCredit Bank AG Minhen	8	533
	29.149	52.214
Obaveze:		
Kratkoročni depoziti:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	-	5.870
- UniCredit Bank d.d. Mostar	18.001	49.800
- UniCredit S.p.A. Italija	318.335	278.085
	336.336	333.755
Ostale obaveze		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	12	116
- UniCredit Bank d.d. Mostar	27	192
- UniCredit S.p.A. Italija	616	346
- UniCredit Business Integrated Solutions Austria GMBH Beč	826	798
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	105	-
- I-FABER S.p.A.	-	-
- UniCredit Consumer Financing EAD Sofia	64	7
- UniCredit Bank Moskva AO	99	178
- UniCredit Bulbank AD Sofia	39	-
	1.788	1.637
Finasijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
- UniCredit Bank AG Minhen	11	-
- UniCredit S.p.A. Italija	610	-
	338.745	335.392
Ukupne obaveze	338.745	335.392
Neto obaveze	(309.596)	(283.178)

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

33. Transakcije sa povezanim licima (NASTAVAK)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	(7)	(14)
- UniCredit Bank d.d. Mostar	51	186
- UniCredit Bank AG Minhen	(1)	(1)
- UniCredit S.p.A. Italija	9	(1)
Ukupno prihodi od kamata	52	170
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	33	24
- UniCredit Bank d.d. Mostar	-	10
- UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.	-	2
- UniCredit Bank AG Minhen	1	1
- UniCredit S.p.A. Italija	5	-
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	39	37
Rashodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	474	2.014
- UniCredit Bank d.d. Mostar	79	560
- UniCredit Bank Moskva AO	1.100	1.276
- UniCredit S.p.A. Italija	153	-
Ukupno rashodi od kamata	1.806	3.850
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	1	5
- UniCredit S.p.A. Italija	20	14
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	231	204
- UniCredit Bank d.d. Mostar	3	-
- UniCredit Bank AG Minhen	3	1
- UniCredit Business Integrated Solutions S.C.p.A Milano, poslovna jedinica Češka	85	70
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	343	294
Operativni troškovi poslovanja		
- UniCredit Business Integrated Solutions Austria GMBH Beč	1.336	1.336
- UniCredit Bank d.d. Mostar	134	132
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	11	11
- ZANE BH d.o.o. Sarajevo	-	1
- UniCredit S.p.A. Italija	201	94
- I-FABER S.p.A.	14	13
Ukupno operativni troškovi poslovanja	1.696	1.587
Neto troškovi	(3.754)	(5.524)

33. Transakcije sa povezanim licima (NASTAVAK)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
Nadzorni odbor	7	-
Uprava	7	-
Kratkoročno nagrađivanje		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	846	768
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	99	132
Dugoročno nagrađivanje		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	23	29
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	128	137
Ukupno uprava	1.096	1.066
Ostalo ključno rukovodstvo		
Kratkoročno nagrađivanje		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	646	444
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	81	83
Dugoročno nagrađivanje		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	20	20
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	11	5
Ukupno ostalo ključno rukovodstvo	758	552

Nadzorni odbor čini 5 članova od kojih su 2 nezavisna člana, i samo se za njih isplaćuje naknada od oktobra 2017. godine. Ostali članovi Nadzornog odbora su članovi UniCredit Grupe i za svoj rad ne primaju naknadu. Članovi Nadzornog odbora u skladu sa Politikom naknada ne ostvaruju pravo na varijabilnu nagradu.

Uprava Banke se do 31. oktobra 2017. godine sastojala od 4 člana, a od 01. novembra 2017 godine od 3 člana.

U ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 8 radnika Banke (2016: 7 radnika Banke).

Iznos plate i nagrade isplaćen članovima Uprave i ključnom rukovodstvu uključuje 343 hiljada BAM (2016: 299 hiljade BAM) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje sa propisanim iznosom doprinosa, koji se uplaćuju u obavezne penzione fondove.

U okviru redovnih transakcija obavljaju se transakcije sa povezanim licima po standardnim i fer tržišnim uslovima za koje smatramo da su „van dohvata ruke“ i procijenjujemo da Banka nema rizika od transfernih cijena.

33. Transakcije sa povezanim licima (NASTAVAK)

Kredit i depoziti, te prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalog ključnog rukovodstva i njihovih povezanih lica su kako slijedi:

	2017 '000 BAM	2016 '000 BAM
Nadzorni odbor		
- Krediti na dan 31 decembra	-	-
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	1	-
- Depoziti na dan 31 decembra	33	-
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	1	-
Uprava		
- Krediti na dan 31 decembra	21	30
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	2	-
- Depoziti na dan 31 decembra	58	139
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	-	3
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31 decembra	222	209
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	11	12
- Depoziti na dan 31 decembra	188	395
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	5	16
Ukupno ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31 decembra	243	239
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	14	12
- Depoziti na dan 31 decembra	279	534
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	6	19

34. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda UniCredit Grupe (u daljem tekstu: Grupa) u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama, te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuju načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika koji pokrivaju to područje poslovanja. Odbor za rizike razmatra i izvještava Nadzorni odbor o sprovođenju strategije, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojenih politika i drugih procedura za upravljanje rizicima, kao i adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima.

U skladu sa politikama Grupe, Banka ima implementiran standardni pristup kreditnom riziku prema Bazel III sporazumu i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tih standarda.

Upravljanje rizicima organizovano je kroz organizacione jedinice Banke, a koje su u nadležnosti Direktora upravljanja rizicima:

1. Odobravanje kreditnog rizika odgovorno, između ostalog, i za sprečavanje kreditnih prevara,
2. Monitoring kreditnog rizika,
3. Upravljanje specijalnim plasmanima,
4. Strateški, tržišni i operativni rizik.

U okviru Upravljanja specijalnim plasmanima postoje dva odjeljenja: Upravljanje specijalnim plasmanima klijenata pravnih lica i Upravljanje specijalnim plasmanima klijenata fizičkih lica. U okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika takođe su dva odjeljenja: Kontrola kreditnog rizika i Basel II i Upravljanje tržišnim i operativnim rizikom. Upravljanje kolateralima, politike i procedure je funkcija koja djeluje u okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su:

- kreditni rizik
- tržišni rizik i
- operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koja je definisala Grupa za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika definisani su glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom utvrdila je Grupa Opštom kreditnom politikom, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i grupnim standardima i najboljom praksom. Opšta pravila i principi detaljnije su definisani određenim specijalnim kreditnim politikama.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnih rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka koji proizilazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizilazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori koji se uzimaju su i ukupna kreditna izloženost koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

a) Mjerenje kreditnog rizika (NASTAVAK)

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita/transakcije i na nivou ukupnog portfolija.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel III osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolija, te kalkulaciju internih kapitalnih zahtjeva za pokriće potencijalnih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR-a („Value at Risk“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog/internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolija na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskim sektorima.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici prate se na redovnom kvartalnom nivou kroz izvještaj o koncentraciji izloženosti po industrijskim sektorima i usklađenosti sa usvojenom industrijskom strategijom, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke. Dodatno, kroz redovni mjesečni izvještaj za Kreditni odbor, Upravljanje rizicima izvještava Kreditni odbor o definisanim limitima na nivou Banke.

Kreditni odbor, Uprava i Nadzorni odbor Banke redovno se informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolija.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih podmirivanja obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

U cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju, Banka ima uspostavljen sistem s politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Bilansna aktiva		
Novčana sredstva (Napomena 17)	170.568	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 18)	116.002	97.146
Kreditni i potraživanja od banaka (Napomena 19)	100.444	165.408
Kreditni i potraživanja od komitenata - pravna lica (Napomena 20)	482.487	459.970
Kreditni i potraživanja od komitenata - fizička lica (Napomena 20)	413.742	394.854
Obračunata kamata	1.433	1.454
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (Napomena 21a)	169.542	155.895
Nekretnine i oprema (Napomena 22)	16.468	16.192
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	10	534
Ostala aktiva (Napomena 24)	5.997	3.806
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.476.693	1.397.074
Vanbilansna aktiva		
Garancije i druga jamstva	98.630	83.359
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	106.170	106.791
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	204.800	190.150
Stanje na dan 31. decembar	1.681.493	1.587.224

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama, te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata. Ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima. U svrhu usklađivanja sa grupnim tehnikama smanjenja kreditnog rizika, Banka je implementirala funkcionalnost automatskog praćenja isteklih polisa osiguranja nekretnina i uvedeni su korektivni faktori u slučaju valutne neusklađenosti kolaterala i plasmana. Korektivni faktori se ne primjenjuju ukoliko je kolateral nekretnina ili pokretnina u EUR/BAM valuti za vrijeme dok je na snazi valutni odbor. Kolaterali se ne koriste u slučaju kredita i avansa od banaka, te finansijske imovine raspoložive za prodaju.

U vidu uticaja opšte finansijske i ekonomske krize, postoje značajne neizvjesnosti vezano za fer tržišnu vrijednost takvog kolaterala, zajedno s vremenom koje je potrebno kako bi se realizovale prodaje.

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja

Umanjenje vrijednosti i politike umanjenja vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine, kao što je prethodno objašnjeno u Napomeni 3.6.

U svrhu određivanja umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja, Banka razlikuje dva pristupa:

- Krediti koji se procjenjuju pojedinačno,
- Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja).

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

Kreditni koji se pojedinačno procjenjuju

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti. Faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispunji svoju obavezu prema Banci su kako slijedi:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice,
- nepoštovanje uslova ugovora,
- pokretanje stečajnog postupka,
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta),
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju i
- globalna ekonomska situacija.

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja)

U svrhu procjene umanjenja vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika. Banka je izvršila segmentaciju portfolia i u okviru nje podjelu na grupe rizika na bazi rejtinga za pravna lica i dana kašnjenja za fizička lica, te u skladu s tim, primjenom parametara (vjerovatnoće neizvršavanja obaveza, gubitka za dato potraživanje i iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršavanja obaveza) utvrđenih Basel III standardima i usklađenih s MSFI zahtjevima, kreira umanjenje vrijednosti.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Prihodujući krediti – nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti,
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti i
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjenje vrijednosti.

Analiza kreditnog portfolia u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	31. decembar 2017.			31. decembar 2016.		
	'000 BAM			'000 BAM		
	Kreditni	Rezervisanja	%	Kreditni	Rezervisanja	%
Prihodujući i dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti						
- krediti pravnim licima	486.177	6.231	1,3%	455.425	5.562	1,2%
- krediti fizičkim licima	413.733	5.151	1,2%	392.450	3.889	1,0%
	899.910	11.382	1,3%	847.875	9.451	1,1%
Neprihodujući krediti						
- krediti pravnim licima	39.582	37.041	93,6%	48.008	37.901	78,9%
- krediti fizičkim licima	29.992	24.832	82,8%	30.627	24.334	79,5%
	69.574	61.873	88,9%	78.635	62.235	79,1%
Ukupno krediti	969.484	73.255	7,6%	926.510	71.686	7,7%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolia rezervisanjima iznosi 88,9% (2016: 79,1%).

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja) (NASTAVAK)

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto (neto od rezervisanja za umanjenje vrijednosti) kredita i potraživanja od komitenata:

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Pravna lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	486.082	454.801
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	95	624
Neprihodujući krediti (kreditni umanjeni vrijednosti)	39.582	48.008
Bruto izloženost	525.759	503.433
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:		
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR), te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(43.272)	(43.463)
Neto izloženost	482.487	459.970
Fizička lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	413.653	392.387
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	80	63
Neprihodujući krediti (kreditni umanjeni vrijednosti)	29.992	30.627
Bruto izloženost	443.725	423.077
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:		
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR), te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(29.983)	(28.223)
Neto izloženost	413.742	394.854
Ukupna bruto izloženost	969.484	926.510
Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR)	(11.382)	(9.451)
Pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(61.873)	(62.235)
Neto izloženost	896.229	854.824

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja) (NASTAVAK)

a) Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti

Kvalitet portfolia kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta. Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prkoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2017.								
Standardno praćenje	302.197	86.749	24.707	413.653	321.669	132.837	31.576	486.082
31. decembar 2016.								
Standardno praćenje	294.738	73.451	24.198	392.387	291.138	138.838	24.825	454.801

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja) (NASTAVAK)

b) Dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti

Za kredite i potraživanja od komitenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od komitenata koja su dospjela, neumanjene vrijednosti su kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2017.								
Dospjelo:								
- do 30 dana	51	-	-	51	-	42	53	95
- od 30 - 60 dana	22	-	-	22	-	-	-	-
- od 60 - 90 dana	7	-	-	7	-	-	-	-
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	80	-	-	80	-	42	53	95
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	-	-	-
31. decembar 2016.								
Dospjelo:								
- do 30 dana	43	4	-	47	-	624	-	624
- od 30 - 60 dana	10	-	-	10	-	-	-	-
- od 60 - 90 dana	6	-	-	6	-	-	-	-
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	59	4	-	63	-	624	-	624
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	25	-	25

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja) (NASTAVAK)

c) Neprihodujući krediti umanjene vrijednosti

Podjela kredita od komitenata kojima je umanjena vrijednost, zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima		
	Potrošački krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Srednji '000 BAM	Mali '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2017.							
Neprihodujući krediti	22.710	4.825	2.457	29.992	20.670	16.381	39.582
Vrijednost zaloga	891	1.942	-	2.833	4.927	2.257	7.288
31. decembar 2016.							
Neprihodujući krediti	21.806	6.513	2.308	30.627	22.190	18.376	48.008
Vrijednost zaloga	945	2.667	-	3.612	3.934	2.114	6.672

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2017. godine, imovina stečena za loše kredite iznosila je 585 hiljada BAM (2016: 190 hiljada BAM).

d) Restrukturirani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restrukturirala određene kredite klijentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnjeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restrukturiranja sa ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u prihodujući portfolio.

Restrukturirani krediti (izloženost po svim restrukturiranim plasmanima bez obzira da li su u nadležnosti Poslovnih segmenata ili Upravljanja specijalnim plasmanima) iznosili su ukupno 25.068 hiljada BAM (2016: 30.204 hiljada BAM).

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Restrukturirani krediti	25.068	30.204
Kreditni portfolio – bruto	969.484	926.510
Učešće restrukturiranih kredita u bruto kreditnom portfolio	2,6%	3,3%

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da potpuno i bez odlaganja izmiri svoje finansijske obaveze. U tom smislu, osnovni cilj Banke kod upravljanja rizikom likvidnosti, kao centralnim rizikom prisutnim u bankarskom poslovanju, jeste da uskladi svoje poslovne aktivnosti i obezbijedi optimalnu likvidnost, u skladu sa minimalnim standardima i limitima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Centralne banke BiH i Grupe.

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja koji uključuju različite vrste depozita fizičkih i pravnih lica, banaka (unutar i van Grupe), te kreditnih linija. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora finansiranja, te ograničavaju zavisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru, samim tim obezbjeđujući visok nivo samoodrživosti u eventualnim kriznim periodima.

Banka je implementirala politike likvidnosti Grupe kojima su definisane metode i procedure analize parametara likvidnosti, a koje pokrivaju upravljanje i kontrolu rizika likvidnosti, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u kriznim situacijama. U skladu sa smjernicama Grupe, izloženost riziku likvidnosti drži se na nivou na kojem Banka može biti u stanju da ispoštuje svoje obaveze plaćanja na redovnoj osnovi, ali i u periodu kriza.

Redovno poslovanje podrazumijeva uobičajene dnevne aktivnosti za koje je uobičajeno da se ne aktivira ni jedna faza iz Politike likvidnosti u kriznim situacijama.

Najvažnije aktivnosti usmjerene su na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru propisanih limita izloženosti riziku u skladu sa definisanim planom finansiranja, kao i odlukama nadležnih tijela i operativnih funkcija.

Ove aktivnosti se uglavnom svode na upravljanje kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem plana finansiranja, redovno praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na stres rizika likvidnosti kao i dosljednu primjenu načela određivanja internih cijena.

Rizik kratkoročne likvidnosti se mjeri kroz operativne korpe ročnosti do godinu dana, putem neto novčanih tokova (priliva/odliva). Kratkoročna likvidnost limitira izloženosti po svim valutama kao i ukupnu izloženost.

Mjere strukturalne likvidnosti nastoje osigurati odgovarajuću ravnotežu između imovine i obaveza u srednjem-dugom roku (preko godinu dana), kako bi se obezbijedila strukturalna stabilnost i ograničila zavisnost o kratkoročnom, manje stabilnom finansiranju.

Testiranje otpornosti na stres kratkoročne likvidnosti mjeri da li dostupne rezerve likvidnosti mogu osigurati da Banka izdrži hipotetički nedostatak kratkoročnih izvora sredstava. Scenarija se baziraju na konceptu korpi ročnosti imovine i njenog zadržavanja. Relevantna scenarija su definisana u cilju predstavljanja mogućih događaja sa potencijalno negativnim uticajem na likvidnost. S obzirom na prirodu stres testa likvidnosti, kao alat za procjenu različitih rizika likvidnosti, prihvatljiv je kombinovani scenario.

Banka je usvojila i Politiku upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama koja se sastoji od Politike upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama i Akcionog plana za postupanje u vanrednim situacijama.

Banka je obavezna da održava likvidnost u okvirima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske i Centralne banke Bosne i Hercegovine:

- Održavanje obavezne rezerve
- Održavanje dekadne i dnevne likvidnosti
- Ročna usklađenost finansijske aktive i pasive.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (NASTAVAK)

U narednim tabelama prikazan je profil strukturalne likvidnosti na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine, koji predstavlja pregled sredstava i obaveza po odgovarajućim vremenskim korpama, a na osnovu preostalog perioda ugovorenog dospeljeća, uz sljedeće izuzetke:

- 1) tekući i štedni računi po viđenju, te prekoračenja po tekućim računima pravnih i fizičkih lica raspoređeni su na bazi njihove procijenjene stabilnosti, u skladu sa odlukama ABRS i u skladu sa standardima Grupe;
- 2) hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju raspoređene su na bazi procjene vremenskog perioda utrživosti ili založivosti hartija kod centralne banke, a u skladu sa standardima Grupe;
- 3) neprihodujući krediti, ostala imovina, kapital i rezerve mapiraju se takođe prema standardnim pravilima Grupe, na najduži rok dospeljeća.

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2017.						
Imovina						
Novčana sredstva	170.568	-	-	-	-	170.568
Obavezna rezerva kod Centralne banke	116.002	-	-	-	-	116.002
Kredit i potraživanja od banaka	100.444	-	-	-	-	100.444
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.098	-	62.859	104.468	117	169.542
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	10	-	-	10
Kredit i potraživanja od komitenata	53.697	38.149	209.948	392.496	201.472	895.762
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	16.468	16.468
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.887	5.887
Ostala aktiva	-	-	5.997	-	-	5.997
Odloženo poresko sredstvo	-	-	16	-	-	16
Ukupno imovina	442.809	38.149	278.830	496.964	223.944	1.480.696
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	117.890	35.205	132.418	81.605	28.783	395.901
Depoziti i krediti od komitenata	130.426	88.301	174.753	239.489	230.659	863.628
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	621	621
Ostale obaveze	9.257	747	4.417	2.504	-	16.925
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.066	-	-	2.066
Obaveza poreza na dobit	-	417	-	-	-	417
Odložena poreska obaveza	-	-	16	-	-	16
Kapital i rezerve	-	-	-	-	201.122	201.122
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	257.573	124.670	313.670	323.598	461.185	1.480.696
Neusklađenost ročne strukture	185.236	(86.521)	(34.840)	173.366	(237.241)	-

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (NASTAVAK)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2016.						
Imovina						
Novčana sredstva	101.815	-	-	-	-	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	97.146	-	-	-	-	97.146
Kredit i potraživanja od banaka	165.408	-	-	-	-	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	79.618	-	394	75.529	354	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	534	-	-	534
Kredit i potraživanja od komitenata	63.758	44.330	201.149	367.190	178.256	854.683
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	16.192	16.192
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.566	4.566
Ostala aktiva	-	-	3.806	-	-	3.806
Odloženo poresko sredstvo	-	-	3	-	-	3
Ukupno imovina	507.745	44.330	205.886	442.719	199.368	1.400.048
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	187.527	20.467	132.400	44.386	12.596	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	99.366	65.204	146.700	299.145	179.802	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	12.557	1.549	4.371	4.903	79	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.026	-	-	2.026
Obaveza poreza na dobit	-	300	-	-	-	300
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	186.670	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	299.450	87.520	285.497	348.434	379.147	1.400.048
Neusklađenost ročne strukture	208.295	(43.190)	(79.611)	94.285	(179.779)	-

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizilaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, valuta) koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i u knjizi banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u knjizi banke.

Upravljanje izloženosti tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Tržišta i Upravljanja aktivom i pasivom, a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji, VaR je procijenjeni potencijalni prekonaočni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom vremenskom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene koji se bazira na posljednjih 500 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Upravljanje tržišnim rizicima koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulaciju baznog boda kao dopunu postavljenim VaR limitima.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

Faktori koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti, a rezultati su uključeni u redovne ALCO izvještaje (izvještaji koji se prezentuju Odboru za upravljanje aktivom i pasivom Banke).

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka provodi usko sarađujući sa UniCredit Grupom. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative, razvojem ciljeva poslovnih strategija kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za operacije koje se obavljaju od strane Tržišta i za Upravljanje tržišnim rizicima je sačinjen u vidu priručnika Finansijskih tržišta koji je podjeljen u tri dijela (opšti, specifični i organizacioni). Samo dozvoljenim nosiocima rizika je omogućeno da ulaze u rizične pozicije.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2017. '000 BAM	2016. '000 BAM
- prosjek za period	647	697
- maksimalan za period	712	872
- minimalan za period	559	663

Pored implementiranja grupnih tehnika, metoda i modela mjerenja tržišnih rizika, Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizilazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Upravljanje valutnim rizikom obuhvata praćenje i kontrolu individualnih pozicija u stranim valutama i ukupne devizne pozicije Banke. Otvorena pozicija se određuje na osnovu svih bilansnih i vanbilansnih pozicija. Limiti deviznog rizika postavljaju ograničenja na maksimalan iznos otvorene devizne pozicije po valutama. Banka kontinuirano vrši monitoring deviznog rizika putem limita propisanih od strane lokalne regulative i Grupe.

U skladu sa odlukom lokalnog regulatora, kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 30% njenog priznatog (regulatornog) kapitala.

Svoje poslovne aktivnosti Banka usmjerava u pravcu minimiziranja neusklađenosti između stavki aktive i obaveza u stranim valutama ili sa ugovorenim valutnom klauzulom, održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita.

Sve osjetljivosti koje proizilaze iz pozicija u vezi sa valutama su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji, između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.1. Valutni rizik (NASTAVAK)

	2017.	2016.
Pokazatelji valutnog rizika:		
- Na dan 31. decembar	15,31%	3,55%
- Maksimalan za period – mjesec decembar	21,47%	19,09%
- Minimalan za period – mjesec decembar	0,27%	3,55%

S obzirom na prisustvo Valutnog odbora (Currency Board režima Centralne banke BiH) prema kojim je odnos domaće valute i evra fiksiran, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa EUR/BAM.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom u okviru strategija Tržišta na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine i na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je u narednoj tabeli.

	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	BAM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2017.							
Imovina							
Novčana sredstva	3.115	-	341	2.038	5.494	165.074	170.568
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	116.002	116.002
Kredit i potraživanja od banaka	71.594	-	16.332	9.513	97.439	3.005	100.444
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	103.301	-	-	103.301	66.241	169.542
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	10	10
Kredit i potraživanja od komitenata	67.429	490.128	-	-	557.557	338.205	895.762
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.468	16.468
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.887	5.887
Ostala aktiva	76	-	11	21	108	5.889	5.997
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	16	16
Ukupno imovina	142.214	593.429	16.684	11.572	763.899	716.797	1.480.696
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	377.900	-	-	-	377.900	18.001	395.901
Depoziti i krediti od komitenata	257.462	141.185	18.342	11.392	428.381	435.247	863.628
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	621	621
Ostale obaveze	2.387	28	10	1	2.426	14.499	16.925
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.022	-	-	-	1.022	1.044	2.066
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	417	417
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	16	16
Kapital i rezerve	3.496	-	-	-	3.496	197.626	201.122
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	642.267	141.213	18.352	11.393	813.225	667.471	1.480.696
Neto devizna pozicija	(500.053)	452.216	(1.668)	179	(49.326)	49.326	-

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.1. Valutni rizik (NASTAVAK)

Pad u valutama (osim EUR) u odnosu na BAM od 10%, a da pri tom sve ostale varijable ostanu iste, rezultirale bi povećanjem dobiti za 2017. godinu od 149 hiljada BAM (2016. godina: povećanje za 785 hiljada BAM).

Rast od 10% tih valuta rezultiralo bi smanjenjem dobiti za 2017. godinu od 149 hiljada BAM (2016. godina: smanjenje za 785 hiljada BAM).

	EUR	EUR vezane pozicije	USD	Ostale valute	Ukupno valute	BAM	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2016.							
Imovina							
Novčana sredstva	3.910	-	535	2.762	7.207	94.608	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	97.146	97.146
Kredit i potraživanja od banaka	148.652	-	821	11.135	160.608	4.800	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	86.332	-	-	86.332	69.563	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	534	534
Kredit i potraživanja od komitenata	111.860	414.761	-	-	526.621	328.062	854.683
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.192	16.192
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	4.566	4.566
Ostala aktiva	62	92	-	14	168	3.638	3.806
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	3	3
Ukupno imovina	264.484	501.185	1.356	13.911	780.936	619.112	1.400.048
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	347.574	-	-	-	347.574	49.802	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	246.647	173.669	10.123	12.861	443.300	346.917	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	5.464	512	91	47	6.114	17.345	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.022	-	-	-	1.022	1.004	2.026
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	300	300
Kapital i rezerve	3.496	-	-	-	3.496	183.174	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	604.203	174.181	10.214	12.908	801.506	598.542	1.400.048
Neto devizna pozicija	(339.719)	327.004	(8.858)	1.003	(20.570)	20.570	-

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija, ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizilazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuju se prema preostalom dospijeću);
- rizik promjene nagiba i oblika krive prinosa (yield curve risk);
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) instrumenata koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se utvrđenim izvještajima i u skladu sa smjernicama Grupe.

Izloženost kamatnom riziku će se pratiti i u skladu sa zahtjevima lokalnog regulatora za značajne valute pojedinačno i za sve ostale valute zajedno kroz praćenje promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za: stavke sa fiksnom kamatnom stopom, promjenjivom kamatnom stopom, stopom koja se mijenja po odluci Banke, ukupnu ponderisanu poziciju kao i uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod.

Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa bazirana je na GAP analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim korpama pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne GAP razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Kamatni rizik u skladu sa zahtjevima Grupe se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolia u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod) i limitira se BPV limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti, BPV limiti se određuju sumarno, po valutama i po vremenskim korpama. Kamatni rizik se prati takođe i kroz spomenuti VaR model.

Testiranje otpornosti na stres koje Banka provodi za kategoriju kamatnog rizika obuhvata scenarija različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivulja, promjene nagiba krivulja i skokove na određenim segmentima kamatnih krivulja.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na dan 31. decembra 2017. godine, te 31. decembra 2016. godine prikazan je u narednim tabelama.

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik (NASTAVAK)

a) Period promjena kamatnih stopa analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2017.								
Imovina								
Novčana sredstva	129.775	-	-	-	-	40.793	170.568	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	116.002	116.002	-
Kredit i potraživanja od banaka	55.403	45.041	-	-	-	-	100.444	45.039
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.098	-	62.859	104.468	-	117	169.542	169.425
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	10	-	-	10	10
Kredit i potraživanja od komitenata	148.935	277.835	371.240	86.852	10.900	-	895.762	63.318
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.468	16.468	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.887	5.887	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	5.997	5.997	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	16	16	-
Ukupno imovina	336.211	322.876	434.099	191.330	10.900	185.280	1.480.696	377.792
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	-	221.244	147.051	27.381	-	225	395.901	283.132
Depoziti i krediti od komitenata	521.637	66.119	164.151	106.181	100	5.440	863.628	806.582
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	621	621	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	16.925	16.925	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	2.066	2.066	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	417	417	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	16	16	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	201.122	201.122	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	521.637	287.363	311.202	133.562	100	226.832	1.480.696	1.089.714
Kamatna neusklađenost	(185.426)	35.513	122.897	57.768	10.800	(41.552)	-	(711.922)

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik (NASTAVAK)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (NASTAVAK)

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2016.								
Imovina								
Novčana sredstva	77.465	-	-	-	-	24.350	101.815	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	97.146	97.146	-
Kredit i potraživanja od banaka	160.608	-	-	4.800	-	-	165.408	63.500
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.695	-	788	151.059	-	354	155.896	151.847
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	534	-	-	-	534	534
Kredit i potraživanja od komitenata	268.140	242.641	276.562	63.239	4.100	-	854.682	59.431
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.192	16.192	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	4.566	4.566	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.806	3.806	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	3	3	-
Ukupno imovina	509.908	242.641	277.884	219.098	4.100	146.417	1.400.048	275.312
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	208.176	72.719	111.456	4.800	-	225	397.376	292.872
Depoziti i krediti od komitenata	435.963	93.978	87.532	170.398	2.346	-	790.217	729.658
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	23.459	23.459	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	2.026	2.026	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	300	300	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	186.670	186.670	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	644.139	166.697	198.988	175.198	2.346	212.680	1.400.048	1.022.530
Kamatna neusklađe-nost	(134.231)	75.944	78.896	43.900	1.754	(66.263)	-	(747.218)

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik (NASTAVAK)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (NASTAVAK)

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine:

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2017.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	-	221.244	147.276	27.381	-	395.901
Transakcioni računi i depoziti komitenata	541.234	115.962	107.185	99.241	6	863.628
Ostale obaveze	9.257	747	4.417	2.504	-	16.925
Ukupno obaveze	550.491	337.953	258.878	129.126	6	1.276.454
31. decembar 2016.						
Transakcioni računi i depoziti banaka	187.940	20.467	132.458	44.481	12.791	398.137
Transakcioni računi i depoziti komitenata	99.711	66.314	149.647	307.526	180.779	803.977
Ostale obaveze	12.557	1.549	4.371	4.902	79	23.458
Ukupno obaveze	300.208	88.330	286.476	356.909	193.649	1.225.572

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderisani prosjek za period izvještavanja za finansijske instrumente:

	31. decembar 2017. %	31. decembar 2016. %
Obavezna rezerva kod Centralne banke	(0,18)	(0,10)
Kredit i plasmani bankama	0,05	0,40
Kredit komitentima	6,08	6,58
Dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	4,73	5,07
Transakcioni računi i depoziti banaka	1,50	1,87
Transakcioni računi i depoziti komitenata	0,67	1,29
Uzeti kredit	1,47	1,57

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka u sklopu tehnika mjerenja tržišnog rizika mjeri uticaj promjene kamatne marže kod dužničkih hartija od vrijednosti sa fiksnim prinosom. Rizik promjene cijene dužničkih hartija od vrijednosti usljed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) se mjeri i ograničava CPV limitom - limit vrijednosti baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value). Ovaj limit je sličan je vrijednosti baznog boda BPV (Basis Point Value) i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0,01% (1 bazni bod). BPV limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija banke na promjene kamatnih stopa, a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti s obzirom na volumen i trajanje.

34.3.4. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi se definiše kao izloženost finansijskog stanja Banke neželjenim promjenama u kretanju kamatnih stopa koje proizilaze iz aktive i pasive u bankarskoj knjizi.

Sistem ograničenja u skladu sa pravilima Grupe definisan je kroz podjelu na limite i nivoe upozorenja u zavisnosti od vrste ograničenja i vremena potrebnog za korektivne akcije u slučaju kršenja ograničenja. Banka bazira upravljanje i kontrolu kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na analizi metrika/indikatora iz dvije perspektive:

- ekonomska vrijednost i
- zarada.

Osnovna ograničenja putem kojih Banka prati izloženost riziku iz perspektive ekonomske vrijednosti su:

- BP01 osjetljivost - Ukupna osjetljivost i osjetljivost po vremenskim korpama - izračunava se kao promjena sadašnje vrijednosti kamatonosno osjetljivih pozicija koja proizilazi iz trenutnog šoka za 1 bazni bod na svaku stopu duž krive. Suma svih osjetljivosti po vremenskim korpama duž krive je BP01.
- EV nadzorni standardizovani šokovi - Iz regulatornih razloga, dodatno na metrik BP01, Grupa računa osjetljivost ekonomske vrijednosti kao rezultat standardnog šoka iznenadnog paralelnog pomjeranja krivulje prinosa za +/-200 baznih bodova. Uticaj ekonomske osjetljivosti se mjeri u odnosu na Tier 1 kapital.

Iz perspektive zarade Banka prati izloženost riziku kroz sljedeća ograničenja:

- Osjetljivost neto kamatnog prihoda - Standardna osjetljivost neto kamatnog prihoda izračunava se na bazi scenarija trenutnih paralelnih šokova na stopama iznad jednogodišnjeg vremenskog horizonta i uz pretpostavku konzistentnog bilansa i stalne marže.

34.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.

U skladu sa metodologijom Grupe, kao i propisima Agencije za bankarstvo RS, Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, praćenje ključnih indikatora rizika te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica kao i sistem izvještavanja.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.4. Operativni rizik (NASTAVAK)

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, evidentiranje i praćenje vrijednosti indikatora rizika Banka koristi grupni alat „ARGO“, dok za proces izvještavanja i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi grupni alat „BO Tool“ (Business Object Tool).

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe, te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

S obzirom da je Banka izložena operativnom riziku u svim svojim poslovnim aktivnostima, a u cilju podizanja svijesti o pojmu, značaju i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom, Banka je razvila sistem elektronske edukacije za sve zaposlene.

Uzimajući u obzir značaj reputacionog rizika, koji se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke usljed gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama banke ili aktivnostima članova organa banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje, Banka upravljanja reputacionim rizikom kroz usvojene i implementirane specijalne politike i procedure koje regulišu područje upravljanja reputacionim rizikom kao i konstantnim podizanjem svijesti zaposlenih o značaju upravljanja reputacionim rizikom kroz elektronske i obuke uživo za sve zaposlene.

34.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Početkom 2017. godine stupio je na snagu novi Zakon o bankama RS, a u toku 2017. godine ABRS je donijela niz podzakonskih akata o poslovanju banaka. Cilj nove regulative je usklađivanje propisa koji regulišu poslovanje bankarskog sektora u Republici Srpskoj sa Bazel II i Bazel III standardima.

Novom regulativom značajno je izmijenjen način obračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik, način obračuna kapitala, kao i visina stopa kapitala koje su banke dužne kontinuirano održavati, uključujući i zaštitne slojeve kapitala.

Banka prati propisane stope i druge pokazatelje kapitala prema regulativi ABRS.

Minimalne propisane stope koje banke moraju ispunjavati u svakom trenutku su:

- stopa redovnog osnovnog kapitala od 6,75%
- stopa osnovnog kapitala od 9% i
- stopa regulatornog kapitala od 12%.

Na svaku od gore navedenih stopa propisano je kontinuirano održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5%.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.5. Upravljanje kapitalom (NASTAVAK)

Pored navedenih propisanih stopa, predviđeni su (još nisu propisani) zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala odnosno za kombinovani zaštitni sloj koji predstavlja minimalni redovni osnovni kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo i to:

- kontradiklični zaštitni sloj specifičan za banku
- zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i biće propisan pojedinačno za svaku banku nakon što ABRS rangira banke prema sistemskom značaju) i
- zaštitni sloj za sistemski rizik.

Iznos regulatornog, osnovnog (T 1) i redovnog osnovnog kapitala (CET 1), kao i njihove stope obračunate u skladu sa propisima ABRS prikazani su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016.* '000 BAM
1. Regulatorni kapital (2+4)	174.898	161.434
2. Osnovni kapital	165.948	156.172
3. Redovni osnovni kapital	165.948	156.172
3.1. Uplaćeni instrumenti kapitala	97.055	97.055
3.2. Emisiona premija na akcije	373	373
3.3. Zadržana dobit proteklih godina	25.590	25.588
3.4. Ostali ukupni rezultat	(114)	(31)
3.5. Ostale rezerve	48.947	37.756
3.6. Ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza (bruto iznos ostale nematerijalne imovine)	(5.887)	(4.566)
3.7. Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obaveze	(16)	(3)
4. Dopunski kapital	8.950	5.262
4.1. Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	9.494	10.911
4.2. Elementi ili odbici od dopunskog kapitala - ostalo	(544)	(5.649)
Stopa redovnog osnovnog kapitala (min.6,75%)	18,1	17,8
Stopa osnovnog kapitala (min. 9%)	18,1	17,8
Stopa regulatornog kapitala (min.12%)	19,1	18,4

* Prezentovani kapital za 2016.godini obračunat je po tada važećoj regulativi koja je uključivala Bazel 1. standarde.

34. Upravljanje rizicima (NASTAVAK)

34.6. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji uređuju razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno s drugim porezima.

Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od više razvijenih tržišnih privreda dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. U skladu s tim, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti.

Poreske prijave, zajedno s drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer: pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskom postupku Poreske uprave Republike Srpske, period zastarijelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

35. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica Banka naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjiže se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica dati su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Komisioni plasmani – MCI	362	475

U 2017. godini Banka je ostvarila prihod od naknada po poslovima u ime i za račun trećih lica u iznosu od 17 hiljada BAM (2016: 0 BAM).

36. Obaveze po ugovorima o poslovnim zakupu

Banka ima preuzete obaveze koje proizlaze iz ugovora o poslovnim zakupu. Ugovori se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za iznajmljen prostor za ugradnju bankomata.

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu navedenih poslovnih zakupa su kako slijedi:

	31. decembar 2017. '000 BAM	31. decembar 2016. '000 BAM
Do 1 godine	583	620
Od 1 do 5 godina	738	1.255
Preko 5 godina	1	1
	1.322	1.876

37. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obavještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost po kojoj se može raspolagati aktivom/pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika koja nastaje iz ove aktive/pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Pretpostavke korištene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banka bazira na primjeni centralizovane kalkulacije razvijene na nivou Grupe koja koristi MSFI 13 kao jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti se smatraju kotiranim na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije prema uobičajenim tržišnim uslovima.

Svi finansijski instrumenti se klasifikuju u skladu sa kriterijima za podjelu na nivoe hijerarhije fer vrijednosti koja sadržava tri različita nivoa:

- Nivo hijerarhije 1: Fer vrijednost uzeta na osnovu cijena za identičnu aktivu ili pasivu kojoj se može pristupiti na dan mjerenja tj. ako su finansijski instrumenti zastupljeni na aktivnom tržištu.
- Nivo hijerarhije 2: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci sa aktivnog tržišta kada se isključuje mogućnost inputa korištenih u procjeni Nivoa hijerarhije 1.
- Nivo hijerarhije 3: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci koji nisu na aktivnom tržištu, tj. kada su potrebna značajnija prilagođavanja.

Grupa koristi u metodologiji određivanja nivoa hijerarhije za prihodujuće kredite i depozite banaka i klijenata slijedeće dodatne kriterije:

- Nivo hijerarhije 2: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spread za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $\leq$ 2%.
- Nivo hijerarhije 3: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spread za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $>$ 2%.

Neprihodujuće kredite Banka klasifikuje u skladu sa instrukcijama Grupe na način da izjednačava njihovu knjigovodstvenu i fer vrijednost. Sva imovine i obaveza Banke je klasifikovana na Nivo hijerarhije 2 i Nivo hijerarhije 3.

Dužničke hartije od vrijednosti Banka klasifikuje na nivo hijerarhije 2, a prilagođavanje fer vrijednosti se vrši u skladu sa centralizovanom kalkulacijom Grupe.

37. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza (NASTAVAK)

Fer vrijednost imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazana je u tabeli ispod:

	31.12.2017.				31.12.2016.			
	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena		Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%
Kredit i potraživanja od banaka	216.193	216.446	(253)	0,12%	262.025	262.554	(529)	(0,2%)
Kredit i potraživanja od komitenata	966.560	895.762	70.798	7,90%	915.258	854.683	60.575	7,1%
Ukupno	1.182.753	1.112.208	70.545	6,34%	1.177.283	1.117.237	60.046	5,4%
Depoziti i krediti od banaka	387.951	395.901	(7.950)	(2,00%)	391.571	397.376	(5.805)	(1,5%)
Depoziti i krediti od komitenata	862.752	863.628	(876)	(0,10%)	789.633	790.217	(584)	(0,1%)
Ukupno	1.250.703	1.259.529	(8.826)	(0,70%)	1.181.204	1.187.593	(6.389)	(0,5%)

Nivoi fer vrijednosti imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazani su u tabeli ispod:

	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Nivoi fer vrijednosti			Nivoi fer vrijednosti		
	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM
Kredit i potraživanja od banaka	-	2.470	213.723	-	58.562	203.463
Kredit i potraživanja od komitenata	-	109.221	857.339	-	159.677	755.581
Ukupno	-	111.691	1.071.062	-	218.239	959.044
Depoziti i krediti od banaka	-	329.582	58.369	-	328.597	62.974
Depoziti i krediti od komitenata	-	102.334	760.418	-	91.394	698.240
Ukupno	-	431.916	818.787	-	419.991	761.214

38. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon datuma bilansa nije bilo događaja koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije ovih finansijskih izvještaja (korektivni događaji) do dana njihovog izdavanja.

Značajno je napomenuti da se od 1. januara 2018.godine primjenjuje MSFI 9 "Finansijski instrumenti" - prva primjena, te da je Banka obračunala efekte do datuma prelaska na ovaj standard koji su proknjiženi kao početno stanje u kapitalu 1. januara 2018.godine (detaljno prezentovano u napomeni 2.2).

39. Devizni kurs

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine za sljedeće značajnije valute iznosio je:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
USD	1,630810	1,855450
CHF	1,671364	1,821240
EUR	1,955830	1,955830

Uvođenje jednostavnog, ali jakog centra upravljanja

Uspostavili smo jednostavan, ali snažan centar za upravljanje efikasnošću cijele Grupe i za osiguranje odgovornosti. Putem jednostavnijih funkcija podrške i transparentnog raspoređivanja troškova, fokusiramo se na efikasnost i pojednostavljenje. Pozicionirani smo kao najbolji u klasi kad se radi o upravljanju kompanijama u Evropi.

Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31.12.2017.

FILIJALA/AGENCIJA	ADRESA	GRAD	TELEFON
BESPLATNA INFO LINIJA			080/051-051
REGIJA BANJA LUKA			
FILIJALA BANJA LUKA	Marije Bursać 7	Banja Luka	051/243-200
AGENCIJA OBILIČEVO	Carice Milice 2	Banja Luka	051/511-755
FILIJALA BANJA LUKA 2	Jevrejska 50	Banja Luka	051/246-662
FILIJALA ČELINAC	Kralja Petra I Karađorđevića 65	Čelinac	051/551-145
FILIJALA KOTOR VAROŠ	Cara Dušana 28	Kotor Varoš	051/783-260
FILIJALA MRKONJIĆ GRAD	Svetog Save 13	Mrkonjić Grad	050/211-138
FILIJALA ŠIPOVO	Prve šipovačke brigade 1	Šipovo	050/490-338
REGIJA KRAJINA			
FILIJALA PRIJEDOR	Vožda Karađorđa 9	Prijedor	052/240-385
AGENCIJA KOZARAC	Maršala Tita bb	Kozarac	052/346-052
FILIJALA NOVI GRAD	Karađorđa Petrovića 33	Novi Grad	052/751-756
FILIJALA KOZARSKA DUBICA	Svetosavska 5	Kozarska Dubica	052/416-346
FILIJALA LAKTAŠI	Karađorđeva 63	Laktaši	051/491-214
FILIJALA GRADIŠKA	Vidovdanska bb	Gradiška	051/813-953
AGENCIJA SRBAC	Mome Vidovića 17	Srbac	051/741-000
REGIJA DOBOJ			
FILIJALA DOBOJ	Karađorđeva 1	Doboj	053/490-350
FILIJALA TESLIĆ	Svetog Save 77	Testlić	053/430-211
FILIJALA DERVENTA	Kralja Petra I Karađorđevića bb	Derventa	053/312-210
AGENCIJA ŠAMAC	Svetosavska 9	Šamac	054/490-117
FILIJALA BROD	Jovana Raškovića bb	Brod	053/621-490
FILIJALA PRNJAVOR	Svetog Save 25	Prnjavor	051/660-295
REGIJA BIJE LJINA			
FILIJALA BIJE LJINA	Patrijarha Pavla 3a	Bijeljina	055/221-289
FILIJALA BRČKO	Bulevar mira 5, RK Sloboprom	Brčko	049/217-590
FILIJALA UGLJEVIK	Ulica Ćirila i Metodija bb	Ugljevik	055/771-302
FILIJALA ZVORNIK	Karađorđeva bb	Zvornik	056/210-341
FILIJALA SREBRENICA	Vase Jovanovića 32	Srebrenica	056/440-723
AGENCIJA BRATUNAC	Svetog Save bb	Bratunac	056/490-166
REGIJA PALE			
FILIJALA PALE	Milana Simovića bb	Pale	057/203-026
FILIJALA LUKAVICA	Vojvode Radomira Putnika 38	Lukavica	057/318-299
FILIJALA SOKOLAC	Cara Lazara bb	Sokolac	057/401-061
FILIJALA ROGATICA	Srpske sloge bb	Rogatica	058/420-092
FILIJALA VLAŠENICA	Svetosavska 82	Vlasenica	056/734-318
AGENCIJA MILIĆI	Bolnička bb	Milići	056/490-178
REGIJA TREBINJE			
FILIJALA TREBINJE	Kralja Petra Prvog Oslobođioca br. 22	Trebinje	059/270-621
FILIJALA BILEĆA	Kralja Aleksandra 14	Bileća	059/370-012
FILIJALA GACKO	Trg Save Vladisavića bb	Gacko	059/490-350
FILIJALA NEVESINJE	Nevesinjskih ustanika 27	Nevesinje	059/610-470
FILIJALA FOČA	Njegoševa 10	Foča	058/220-972

Banka za sve što
vam je važno.

UniCredit Bank Banja Luka

www.unicreditbank-bl.ba